

danske 11/10 bio analytikere

8

**STUDERENDE MED
LUFT UNDER VINGERNE**

*Technologos iatrikón ergastirión Aaviasoq Tíbbi
Laboratuar Teknikeri Biomedical Laboratory
Scientist Technischer Assistent Profissionais das
Tecnologias da Saude Analytik Medyczny
Lífeindafraeði Bioingeníør Bioanalyttikoliitto*

Har du også besluttet
ALDRIG AT BLIVE GAMMEL?

Har du tænkt over, om du har råd...?

Bestil et tilbud på en supplerende opsparing på pka.dk/mer
eller ring til **39 45 45 40** og hør mere om dine muligheder.

NEWS 6 SVÆRERE FOR DIMITTENDER AT FÅ JOB
bio 7 BESPARELSER PRESSER BIOANALYTIKERE

8 STUDERENDE MED LUFT UNDER VINGERNE

Globalisering. Regeringen ønsker, at alle studerende tager mindst et semester i udlandet. Professionshøjskolen Metropol satser nu mere intensivt på at koordinere og formidle international udveksling – begge veje.

12 DET KLINISKE KULTURMØDE
Det er både udfordrende og inspirerende at være praktikplads for udvekslingsstuderende fra udlandet. To undervisere har mod på flere.

14 BASILDON
Bioanalytikerstuderende fortæller fra et uforglemmeligt fem måneders studieophold i Sydengland

18 PÅ TUR MED BEAUTYBOKSEN
I Randers rykker mobiltjenestens to biler ud fire dage hver uge, og det giver bioanalytikerne mange og anderledes arbejdsoplevelser

21 PÅ UDE- OG HJEMMEBANE I GRENAA
Grenaa Sygehus rummer i dag en enkelt kombineret kirurgisk og medicinsk afdeling, en række ambulatorier og en skadestue. Og et laboratorium med en fast bioanalytiker og fire på skift

16 UDDELINGER FRA FONDEN

Syv bioanalytikere har tilsammen fået 30.000 kroner fra Bioanalytikernes Uddannelses- og Forskningsfond

17 EN RIGTIG DÅRLIG IDE

Danske Bioanalytikere fraråder i et høringsvar, at Regeringen indfører brugerbetaling på kunstig befrugtning

25 STOR TILFREDSHED MED FAGBLADET
Ny læserundersøgelse

26 NYT FRA HOVEDBESTYRELSEN

28 SECOND ANNOUNCEMENT
NML kongres og DEKS Brugermøde

29 SPØRGEJØRGEN
Hvor længe må chefen forlænge mine vikariater?

30 LOKALNYT OG AKTIVITETER

31 ANNONCER OG noget nyt....

dbio NR. 11
4. november 2010
udgiver
Danske Bioanalytikere
Sankt Annæ Plads 30
Postboks 74
1003 København K.
Tlf.: 4695 3535
Fax: 4695 3500
e-mail: bladet@dbio.dk

www.dbio.dk

REDAKTIONSUDVALG
Camilla Bjerre, Dinah Sloth
Andersen, Inger Merete
Paulsen, Kirsten Riisgaard
Sørensen, Lene Fryd,
Hanne Nielsen,
Jytte Kristensen (ansv.)

STILLINGSANNONCER
Pia Vinther Christensen,
annoncer@dbio.dk
tlf. 4695 3535 lokal 3513

TEKSTSIDEANNONCER
Dansk Mediaforsyning
tlf. 70 22 40 88
dbiotekst@dmfnet.dk

DESIGN, PRODUKTION OG TRYK
Datagraf Auning AS
Trykt på Miljøpapir

OPLAG 6.800
Udkommer hver måned

FORSIDE
Foto: Sine Fiig

Tilsluttet Dansk Fagpresseforening og Fagpressens Medie Kontrol.

Artikler i "danske bioanalytikere" dækker ikke nødvendigvis redaktionens/ Danske Bioanalytikeres synspunkter. Eftertryk kun tilladt med kildeangivelse, dog ikke i erhvervsmæssig sammenhæng.

AFLEVERINGSFRISTER
Sidste frist for aflevering af redaktionelt stof og annoncer er klokken 12.00 på dagen for deadline. Denne frist kan ikke overskrides.

Nr. 12 udkommer 2. december 2010, frist: 16. november 2010
Nr. 01 udkommer 6. januar 2011, frist: 10. december 2010
Nr. 02 udkommer 27. januar 2011, frist: 11. januar 2011

Bliv kunde i Nykredit

Som bioanalytiker er du formentlig bevidst om værdien af god analyse. I Nykredit får du råd og vejledning med udgangspunkt i en analyse af din personlige økonomi. Vi ser på din samlede økonomi for at sikre dig en balance mellem dine behov i dag og på lang sigt. Det handler om at give dig flest mulige midler til at indfri de behov, du og din familie har her og nu samtidig med, at du er sikret, når du bliver gammel eller mister erhvervsevnen.

Særligt tilbud

Som medlem af Danske Bioanalytikere betaler du vores mindstepris på 3.000 kr. i oprettelsesomkostninger*, når du opretter et realkreditlån eller et boliglån. Tilbuddet er gældende, hvis du kontakter os senest 30. december 2010.

Kontakt os i dag på **70 10 90 00**, hvis du vil høre mere om dine fordele som kunde i Nykredit.

*Oprettelsesomkostningerne består af gebyr for sagsekspedition samt gebyr for lånoptagelse. Tilsammen udgør gebyrerne normalt 3.000-8.000 kr.

Nykredit

➤ **Kommentér Bert Asbilds
leder på www.dbio.dk**

Hårdt og hamrende uretfærdigt

LEDER

Det kræver sin kvinde M/K at være ansat i sundhedssektoren i disse år. For ikke så længe siden måtte bl.a. bioanalytikere spæne hurtigere på grund af mange langtidsubesatte stillinger og større patientgennemstrømning. I dag har sygehusene i nedskæringsøjemed visse steder helt sløjftet de vakante jobnumre, eller, som i Region Hovedstaden, fyres der nu også for første gang i mange år på laboratorierne. Andre steder må medarbejdere acceptere omplaceringer eller fortsat usikkerhed om deres jobudsigter. Og ét er helt sikkert; alle bliver nu nødt til at spurte gennem arbejdsdagen med endnu mere turbo på.

Det er hårdt, hamrende uretfærdigt og helt uholdbart!

De besparelses-manøvrer, som regionerne er ude i lige nu, er direkte sundhedsskadelige for ikke bare personalet, der risikerer at bukke under med stress - men også for patienter og de pårørende, der står på sidelinien og med rette kan frygte for langt flere fejl i sygdomsforløbet. Begge dele bliver dyrt for samfundet.

Regeringen mener, at regionerne bør kunne holde sig inden for de rammebudgetter, der er fastlagt. Det er altså svært, når det nu er regeringen, der hele tiden hæver kravene til, hvad "vores sundhedsvæsen på vej mod verdensklasse" skal levere i form af fx den udifferentierede behandlingsgaranti og diverse sygdoms-"pakker". Regeringen er af den opfattelse, at der bør kunne hentes flere besparelser hjem gennem yderligere effektiviseringer – dét, vi andre kalder nedskæringer og fyringer.

En undersøgelse fra Dansk Sundhedsinstitut har imidlertid vist, at effektiviteten på de danske sygehuse fra 2001-2009 steg med hele 47 procent. Mens der i samme tidsrum kun er blevet ansat 13 procent mere personale. Det beviser, at sundhedspersonalet allerede har knoklet benhårdt for at præstere en aktivitetsforøgelse, der omregnet betyder, at 77 fuldtidsansatte i dag udfører dét arbejde, som 100 fuldtidsansatte gjorde tidligere.

Det eneste trøst er, at det sandsynligvis bliver en kortvarig arbejdsløshedsperiode for dem, der nu bliver afskediget; alderssammensætningen i vores fag betyder, at mange er på vej på pension. Og nogle vil nok vælge at gå på efterløn, når vores øverste arbejdsgiver ikke fatter, at man ikke kan holde et sundhedsvæsen kørende med underbemanding, dårlig trivsel og højt sygefravær.

BERT ASBILD

FORMAND FOR DANSKE BIOANALYTIKERE

SVÆRERE FOR DIMITTENDER AT FÅ JOB

Studiejob og specialekendskab er gode indgange til at få job i en tid, hvor ledigheden stiger

Indtil 2009 blev mange nyuddannede bioanalytikere headhunted allerede inden, de var færdige med deres studium. De kunne på det nærmeste vælge og vrage mellem jobbene i en opgangstid, hvor det var manglen på sundhedspersonale, som skabte overskrifter i dagspressen.

Finanskrisen ændrede den dagsorden. Ansættelsesstop, fyringsrunder, nedlægelse af stillinger og sygehuslukninger er pt. virkeligheden for bioanalytikere såvel som for andet sundhedspersonale.

I fagbladets redaktion satte vi os for at undersøge, hvad ændringerne har betydet for nyuddannede bioanalytikeres chance for at få et job.

Danske Bioanalytikere har 129 medlemmer, som blev uddannet i hhv. januar og juni 2010. Samtlige 129 fik i august en mail med spørgsmålet om, hvordan

deres jobsituation ser ud efter den afsluttende eksamen. Ud af de 129 mulige valgte 46 – dvs. 35,6 procent at svare på henvendelsen. Heraf har 23 svaret, at de har fået en fast stilling. 16 er i kortere eller længere vikariater, fem er ledige og to er på barsel (opgjort ultimo august 2010.) Umiddelbart ser det ud som om, at de fleste stadig kommer hurtigt i job, men med en svarprocent på blot 35,6 må tallene tages med et vist forbehold.

FRA 0 TIL 30 ANSØGNINGER

De nyuddannede har også fortalt, hvor mange stillinger de har måttet søge, inden de kom i job. 30 af de 46 melder, at de kun har sendt mellem 0 og tre ansøgninger af sted. Andre har måttet skrive fra 10 og helt op til 30 ansøgninger. Dog fortæller flere, at de ikke kun har søgt på ledige stillinger, som har været slået op. De har også sendt mange uopfordrede ansøgninger af sted.

Medlemmernes svar viser også, at når arbejdsgiver skal ansætte, er et kendt

ansigt eller kendskab til det pågældende speciale en stor fordel. 11 nyuddannede fortæller således, at de er blevet ansat i den afdeling, hvor de har haft studiejob eller der, hvor de skrev deres bachelorprojekt. ▣

1980

LEDIGHEDEN TOPPEDE I 1980'ERNE

I 1984 var 516 hospitalslaboranter, som bioanalytikerne dengang hed, ramt af ledighed. Dvs. 9,4 procent af alle uddannede bioanalytikere. Heraf havde 133 været ledige mere end 12 mdr. Især de unge var ramt af manglen på job, og mange hoppede i årevis fra vikariat til vikariat.

ANTAL FULDTIDSLEDIGE SEPTEMBER 2010

	Hovedstaden	Midtjylland	Nordjylland	Sjælland	Syddanmark	I alt faggruppe
Bioanalytiker	32,1	13,3	1,4	8,5	2,6	57,9

LEDIGHEDSBERØRTE DIMITTENDER SEPTEMBER 2010

	Hovedstaden	Midtjylland	Nordjylland	Sjælland	Syddanmark	I alt faggruppe
Bioanalytiker	22	7	2	3	0	34

FULDTIDSLEDIGHEDSPROCENT SEPTEMBER 2010

	Hovedstaden	Midtjylland	Nordjylland	Sjælland	Syddanmark	I alt faggruppe
Bioanalytiker	1,49	0,91	0,24	0,96	0,22	0,93

Ledighedsstatistikken fra a-kassen DSA viser med al tydelighed, at dimittenderne er hårdest ramt. Ud af det samlede antal ledige bioanalytikere, udgør dimittenderne hele 58,72 procent.

Følg med i udviklingen i ledigheden på www.dsa.dk/tal

IKKE-MEDLEMMER SKAL VÆRE MEDLEMMER FOR AT FÅ KONFLIKTUNDERSTØTTELSE VED STREJKE

Ikke-medlemmer, der allerede arbejder indenfor Danske Bioanalytikeres overenskomstområde, skal indmelde sig i dbio senest 1. januar 2011 for at være berettiget til konfliktunderstøttelse ved evt. strejke ved OK-11. Hvis bioanalytikere mellem 1. januar og en eventuel strejkes ikrafttræden ansættes indenfor Danske Bioanalytikeres overenskomstområde, skal de kontakte dbio med henblik på indmeldelse, og der vil blive taget konkret stilling til deres mulighed for at få konfliktunderstøttelse.

BESPARELSER PRESSER BIO-ANALYTIKERE I HELE LANDET

Overalt i Danmark skal sygehusene spare, og det drejer sig oftest om sekscifrede beløb, der skal hives ud af budgetterne. I nogle regioner fyres medarbejdere i stort tal. For bioanalytikerne gælder det indtil videre kun i Region Hovedstaden, hvor 51 til dags dato har fået en opsigelse i hånden.

Det betyder imidlertid ikke, at resten af landets bioanalytikere går ram forbi. Mange stillinger nedlægges, flere regioner har indført ansættelsestop og stop for frivilligt ekstraarbejde, FEA. FADL-vagter fyres, og mange bioanalytikere skal omplaceres, når de små sygehuse lukker ned. Heraf vælger nogle at gå på

pension eller efterløn i stedet for at flytte med til det nye sygehus. Besparelserne betyder også, at det er nærmest umuligt at blive ansat i fleksjob, også selvom man er godkendt til det fra kommunens side. □

REGION	FYRINGER	NEDLAGTE STILLINGER	OMPLACERINGER	ANSÆTTELSESTOP
HOVEDSTADEN	51	JA ¹	JA	JA
SJÆLLAND	NEJ ²	JA ³	JA	JA
SYDDANMARK	NEJ	NEJ	1	NEJ
MIDTJYLLAND	NEJ ⁴	NEJ ⁵	JA	JA
NORDJYLLAND	NEJ	NEJ	NEJ	NEJ ⁶

I skemaet ovenfor forsøger redaktionen at give et her og nu overblik - med hjælp fra Danske Bioanalytikeres fem regionsformænd. Forholdene ændrer sig dog hurtigt, og derfor er det en god ide jævnligt at tjekke dbio-regionernes egne hjemmesider for sidste nyt om besparelser og fyringer.

I skemaet indgår udelukkende tal for bioanalytikere. Der kan således godt være fyret andet sundhedspersonale i regionen uden, at det fremgår af skemaet.

¹ et betydeligt antal stillinger er blevet nedlagt på laboratorierne i Region Hovedstaden, men der eksisterer pt. ikke et samlet overblik over antallet

² nogle fyringer er undgået, da flere har fundet andet job (typisk i lægepraksis) og nogle har valgt at gå på efterløn eller pension. Vedr. lukning af Naskov Sygehus er endelige besparelse endnu ikke meldt ud, så det er usikkert, om der kommer yderligere sparekrav på personalesiden.

³ KBA i Roskilde har opsagt aftale med FADL vagter, ansat i bioanalytikerstillinger (godt 3 normerede stillinger). Disse stillinger er sparet væk.

⁴ fyringer er flere steder undgået ved at seniorer frivilligt er "gået" f.eks. ved lukningen af KBA i Skive, hvor mindst tre bioanalytikere valgte at fratræde

⁵ ingen stillinger nedlagt, men et ukendt antal stillinger er ikke genbesat p.g.a. an-

sættelsesstop. Mange vikarer har ikke fået forlænget deres vikariat

⁶ ansættelsesstoppet ophørt fra 1.10.2010, men der holdes nøje øje med afdelingernes budgetter, da Region Nordjylland har lønsumsstyring

DENGANG I 1990'erne

"MON JEG OGSÅ HAR ARBEJDE PÅ MANDAG?"

Bioanalytiker Tina Hyldebrandt er i dag ansat i en fast stilling i Klinisk Patologisk afdeling på Odense Universitetshospital. Hun blev uddannet i 1990, hvor ledigheden for bioanalytikere var tårnhøj.

"Fra januar 1990 til 1996 hoppede jeg fra vikariat til vikariat. Nogle varede kun en enkelt måned, andre hele tre eller fem måneder. Fra 90 til 96 har jeg sammenlagt haft 13 ansættelsesbreve i samme afdeling, og så skal du oven i købet trække to barsler fra i det regnskab," fortæller hun.

Enkelte gange gik hun arbejdsløs i en uge mellem hvert vikariat.

"Nogle gange vidste jeg ikke om fredagen, om jeg havde arbejde næste uge eller ej. Men jeg tog med kyshånd mod, hvad jeg fik tilbudt. Man var nok mere ydmyg dengang og sagde pænt tak. Ellers stod der jo fire andre, som gerne ville have jobbet", griner hun.

Der var dog også fordele ved at være vikar. 1990erne var

også årene for store fyringsrunder på sygehusene, og afskedigelserne gik efter princippet "sidst ind, først ud."

"Og her var vikarerne jo undtaget", husker Tina.

Hvor en nyuddannet bioanalytiker i dag som generalist kan søge forskellige specialer, var det slet ikke en option dengang. Tina er uddannet cytolog og overvejede aldrig andre specialer.

"Jeg tænkte dengang på at søge til Norge, men at skifte speciale. Nej, det var utænkeligt. For mig var klinisk biokemi og cytologi lige så forskelligt fra hinanden, som en tømrers fag er fra en murers. Jeg havde jo f.eks. aldrig lært at tage en blodprøve!!"

Selvom hun i dag ser tilbage med et smil, er hun glad for, at nutidens nyuddannede har det lettere.

"Det var da en kæmpe belastning for familiens økonomi, at vi aldrig vidste, om jeg havde job næste måned. Og med en månedsløn på 14.000 kroner dengang, var der jo i forvejen ikke meget at rutte med," konstaterer Tina Hyldebrandt. □

Departures

Pinar Kürtür

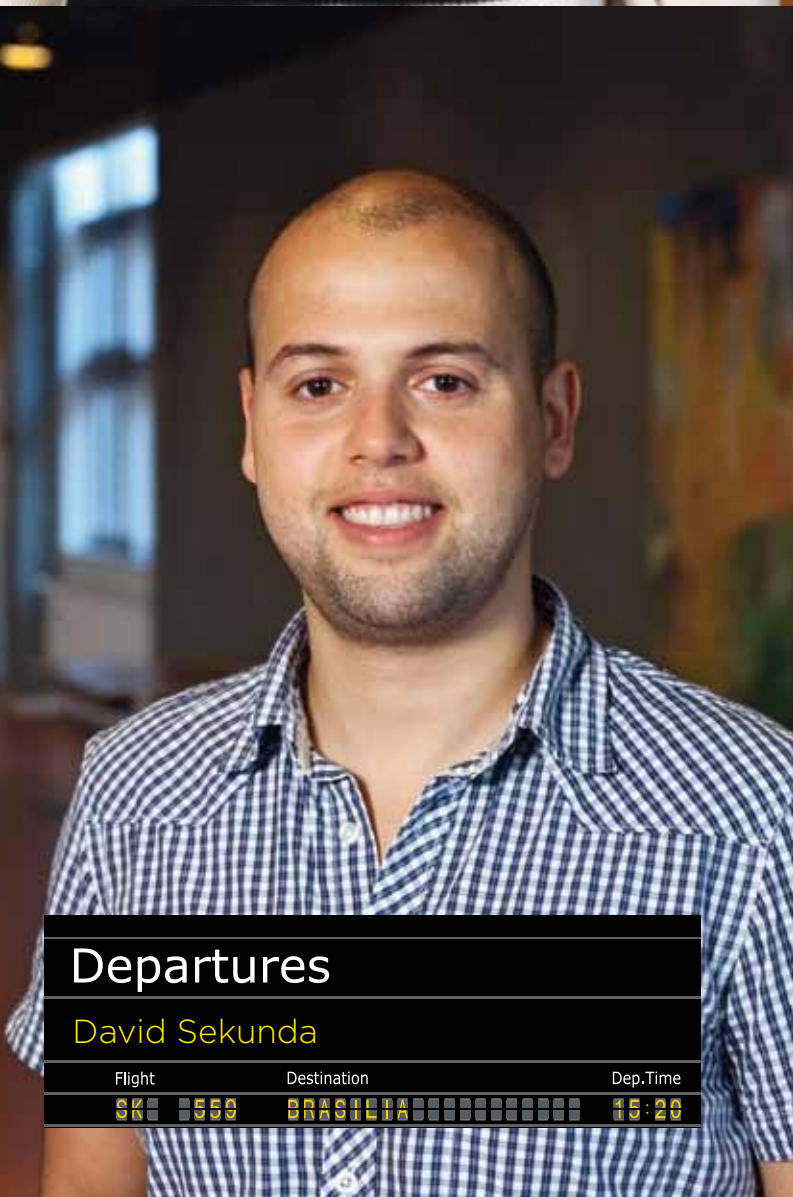
Flight	Destination	Dep.Time
TK 1784	ANKARA	12:25

Departures

Charlotte Holm Brodersen

Flight	Destination	Dep.Time
8B 8003	BERLIN	7:05

Departures

David Sekunda

Flight	Destination	Dep.Time
SK 550	BRASILEIA	15:20

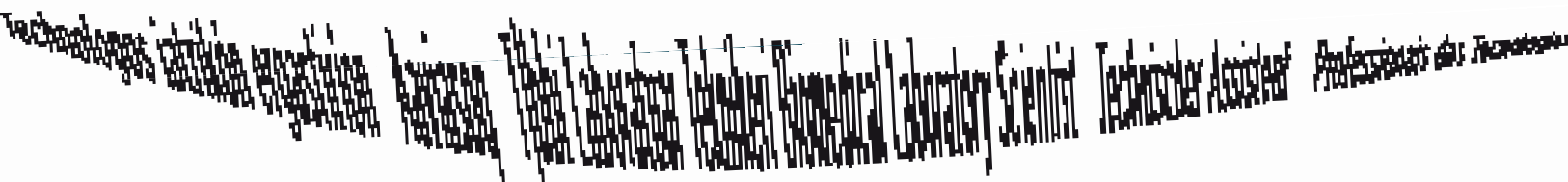

Departures

Anne-Sofie Glæsborg Christiansen

Flight	Destination	Dep.Time
8B 8003	BERLIN	7:05

STUDERENDE MED **LUFT** UNDER **VINGERNE**

Af Helle Broberg Nielsen // **journalist**
Sine Fiig // **fotos**

En har lavet dele af sin bacheloropgave på et mikrobiologisk universitetslaboratorium i Ankara. To skal til Berlin og være i praktik på et genetisk forskningslaboratorium. En tredje er på vej til Brasiliens hovedstad for at gå fem måneder på et af de lokale universiteter.

For nogle bioanalytikerstuderende er det en indlysende god idé at tage dele af uddannelsen under fjernere himmelstrøg. Flere burde gøre det samme, mener bl.a. regeringen; senest lød det fra statsminister Lars Løkke Rasmussen, at alle studerende bør tage mindst et semester i udlandet. På landets uddannelsesinstitutioner er man da også allerede i fuld gang med

at opruste på området.

Minna Fyhn Lykke Lladó er underviser på bioanalytikeruddannelsen på Professionshøjskolen Metropol i København og deler opgaven som "international koordinator" med kollegaen Grete Schou, der allerede i en del år har arbejdet med at formidle internationale praktik- og skoleophold – både for danske bioanalytikerstuderende og for udenlandske studerende, der gerne vil til Danmark.

"Mange af vores studerende skaber faktisk selv kontakten til et praktik- eller uddannelsessted i udlandet, fx via familie eller kolleger. Men de sidste 15-16 år har vi – tidligere på Bioanalyti-

keruddannelsen og nu her på Metropol – arbejdet målrettet med at skaffe og opdyrke kontakter og skabe mere formaliserede udvekslinger for de studerende. I nogle tilfælde på baggrund af tidligere studerendes gode erfaringer," forklarer hun.

FORSKEL PÅ FAGLIGT UDBYTT

Bla. forsøger Lykke Lladó som koordinator at få et overblik over det faglige niveau på det pågældende praktiksted, samt i hvilket omfang en praktikant kan få lov til at have fingrene nede i faget. Den slags varierer meget, har hun også personligt erfaret ved "virksomhedsbesøg" på en række udenlandske hospitaler. Visse steder er der en noget anderledes arbejdskultur og en mere hierarkisk struktur at tage højde for. I nogle landes sundhedsvæsen er det fx læger, der tolker mikrobiologiske prøver, mens bioanalytikerne har praktisk assisterende funktion. Og de studerende må nøjes med at kigge på.

Pt. topper universitetshospitalet Basildon uden for London hitlisten over foretrukne praktiksteder for bioanalytikerstuderende fra hovedstadsområdet. Efterfulgt af Charité Universitetsmedizin i Berlin samt de nordiske lande under et.

Over årene har studerende desuden været i Tyskland, Tyrkiet, Østrig, Schweiz og Grækenland. Samt uden for Europa: Ghana og Australien. I øjeblikket arbejder Minna Fyhn Lykke Lladó sammen med Grete Schou på at opdyrke kontakter i Hongkong, Kina og USA.

GLOBALISERING. REGERINGEN ØNSKER, AT ALLE STUDERENDE TAGER MINDST ET SEMESTER I UDLANDET. DEN VISION HAR ENDNU FJERNE HORISONTER PÅ BIOANALYTIKERUDDANNELSEN, MEN PROFESSIONSHØJSKOLEN METROPOL SATSER NU MERE INTENSIVT PÅ AT KOORDINERE OG FORMIDLE INTERNATIONAL UDVEKSLING - BEGGE VEJE

”Langt de fleste studerende fortæller, at de har været glade for deres ophold, selvom der kan være stor forskel på det faglige udbytte. Hidtil har vi her på uddannelsen kun oplevet, at to praktikophold blev afbrudt før tid. I det ene tilfælde var det endda på grund af private årsager, der ikke havde noget med praktikopholdet at gøre,” siger Minna Fyhn Lykke Lladó.

SU, STIPENDIER – OG SPAREGRISEN

Det er dog langt fra alle bioanalytikerstuderende, der har mod på at henlægge et modul eller to til et uddannelsessted i udlandet. Af de 100-110 studerende, der udgør en årgang, er det kun ca. 10-12, der rejser ud. Selvom man kan tage sin SU med, er det nemlig nødvendigt at skaffe ekstra finansiering, da den studerende typisk selv betaler rejseudgifter, logi og kost. Ved uddannelsesophold i de nordiske lande er det muligt at søge Nordplus-midler, mens EU’s ERASMUS-program giver tilskud til uddannelsesophold i EU-lande. Bioanalytikernes Udviklings- og Forskningsfond modtager også jævnligt ansøgninger om økonomisk støtte fra studerende på vej ud i verden.

”Det er vigtigt, at den studerende, der rejser ud, er tilstrækkelig fagligt stærk – det vil sige har bestået alle sine eksaminer og med ikke alt for lave karakterer,”

Minna Fyhn Lykke Lladó

Pinar Kürtür

Flight	Destination	Dep. Time
TK 1784	ANKARA	12:25

Pinar Kürtür, 24 år. Færdiguddannet (den tidligere uddannelse) juni 2010. Tilbragte fem måneder på mikrobiologisk afdeling på Ankara Universitetshospital sammen med studiekammeraten Serpil Altinds. Begge fik et ERASMUS-stipendiat fra EU

”Jeg var i praktik på en patologisk afdeling, så da Minna fortalte om muligheden for at komme i praktik på en mikrobiologisk afdeling i Ankara, syntes vi, at det var en god idé. De første to uger var vi i modtagelsen, og det var stort set som at arbejde herhjemme; de samme agarplader og den samme måde at udså prøvemateriale på.

Vi blev taget godt imod; det var en lille afdeling, og personalet var til at overskue. Vi synes ikke, at der blev gjort stor forskel på os og de andre ansatte. Det var faktisk overlægen selv, der opfordrede os til at gå i gang med at afprøve forskellige metoder til identificering af Carbapenemase-producerende gram-negative stave hos kræftpatienter. Det blev vores bachelorprojekt. Vi sammenlignede metoder og gjorde vores projekt færdigt på Hvidovre Hospital, da vi kom hjem.

Vi fandt en lejlighed i nærheden af hospitalet via en tyrkisk bekendt. Ingen af os har familie i Ankara, men vi fik både tyrkiske venner og mødtes jævnligt med andre ERASMUS-studerende. Vi taler begge tyrkisk, så det største sprogproblem var, at man udtaler faglige udtryk anderledes på tyrkisk, end vi har lært det. Men efter en uge kunne vi det.

Minna, som var vejleder på mit bachelorprojekt, kom sammen med Grete Schou, der også er international koordinator på Metropol, og besøgte os på laboratoriet – for at undersøge det som praktiksted. Vi fik også løbende tilsendt opgaver fra bioanalytikeruddannelsen hjemme i København. Det var rigtig godt; på den måde havde vi godt styr på dét, vi arbejdede med.”

Anne-Sofie Glæsborg Christiansen

Flight	Destination
AD 8000	BERLIN

Anne-Sofie Glæsborg Christiansen, 23 år, og Charlotte Holm Brodersen, 24 år, begge modul 9. Tager i praktik på et genetisk forskningslaboratorium i Berlin til februar 2011 og 10 uger frem. Har begge fået ERASMUS-stipendiat og vil søge Bioanalytikernes Udviklings- og Forskningsfond om et legat

”Vi har arbejdet med genetik på 8. modul og har bl.a. lavet et projekt, hvor vi har fået kendskab til FISH-teknologien, så vi mente, at denne her praktikmulighed kunne være noget for os. Vi har altid snakket om, at det kunne være fedt at komme til udlandet i praktik, og Berlin er jo oplagt som en spændende by.

Vi har forhørt os, om det er nødvendigt at kunne tysk. Det er det heldigvis ikke. Og da de fleste af de

”Og så skal den studerende desuden have en udtalelse med fra sit uddannelsessted. Det er vigtigt, at vedkommende er tilstrækkelig fagligt stærk – det vil sige har bestået alle sine eksaminer og med ikke alt for lave karakterer. Den vurdering skal først og fremmest betragtes som en beskyttelse af den studerende, så vedkommende er i stand til at få et ordentligt udbytte af et sådant ophold. Desuden er de studerende jo også repræsentanter for vores uddannelse, og vi vil derfor naturligvis helst sende *creme de la creme* ud i verden,” smiler Minna Fyhn Lykke Lladó.

WILLKOMMEN, BIENVENUE - WELCOME!

Og så er der de studerende, der kommer den anden vej:

”Når vi gerne vil sende vores egne studerende ud, må vi også selv være med til at byde internationale studerende velkommen her. Derfor er vi også i gang med at knytte en tættere kontakt til både eksisterende og nye praktiksteder på sygehusene her i regionen. Gen-

nem årene har vi formidlet mellem o og fem praktikophold om året for udenlandske studerende. Og for at ruste afdelingerne bedre til opgaven har vi for nylig afholdt et kursus i fagligt engelsk for kliniske undervisere fra en række afdelinger på Rigshospitalet og Hillerød, som tidligere har modtaget udenlandske praktikanter,” siger den internationale koordinator.

Hun deltager selv i matchningen af afdeling og studerende:

”Vi forsøger herfra på forhånd at få et overblik over, hvilke kvalifikationer den studerende kommer med; vi ved af erfaring, at der kan være store niveauforskelle. Men det kan være svært på grund af sprogproblemer. I nogle tilfælde må man på praktikstedet føle sig lidt frem. Det betyder, at en underviser ikke bare kan planlægge og køre et praktikforløb, og det kan koste nogle ekstra ressourcer. Men med meget få undtagelser er tilbagemeldingerne fra praktikstederne, at opholdet har været en inspirerende oplevelse for begge parter,” konstaterer Minna Fyhn Lykke Lladó. □

Departures ↑

Ca. 10 procent rejser ud

Af de 100-110 studerende, der udgør en årgang på bioanalytiker uddannelsen på Metropol, rejser 10-12 unge på praktik i udlandet.

↓ Arrivals

0-5 udenlandske studerende om året

Bioanalytikeruddannelsen på Metropol formidler 0 til 5 praktikophold for udenlandske studerende om året.

David Sekunda

Flight	Destination	Dep.Time
SK 559	BRASILIA	15:20

David Sekunda, 27 år, modul 9. Er efter eksamen på 10. modul på vej på et fem måneders langt studieophold på Universidade Católica de Brasilia i Brasiliens hovedstad. Søger et legat fra Bioanalytikernes Udviklings- og Forskningsfond.

faglige artikler, vi læser på vores niveau, er på engelsk, regner vi ikke med, at sproget vil give store problemer. Sikkert heller ikke i dagligdagen, da mange taler engelsk i Berlin.

Vi har via andre bioanalytikere, der har været i praktik i Berlin, fået kontakt til en ældre dame, der lejer værelser ud. Så nu går vi snart i gang med at finde et sted at bo. Vi kommer også til selv at skulle spare op til opholdet, men det gør man jo også, når man rejser ud på andre måder. Så må familien bare regne med små julegaver i år.

Det er blandingen af at blive mere selvstændig og så opleve noget, der er anderledes, der trækker os. Det har bare altid ligget i kortene, at vi skulle ud at rejse under vores uddannelse.”

”Min mor er fra Brasilien, og jeg har familie i Brasilia, så hun hjalp mig med at skrive en standardansøgning på portugisisk til alle relevante praktiksteder i byen. Vi fik kun svar fra det her universitet, som så også gerne ville optage mig i et semester. Jeg skal studere på en uddannelse, som har nogle af de samme fag, som også kendetegner den danske bioanalytikeruddannelse. Plus parasitologi, som nok er mere relevant i Sydamerika. Titlen er noget i retning af ”biomediciner”.

Min største bekymring er nok, om det faglige niveau er højere, end hvad jeg er vant til. I alt fald har jeg taget mine danske lærebøger med, så jeg kan læse op på stoffet.

Min familie har ikke mulighed for at have mig boende, men jeg vil også hellere bo på campus eller finde noget, der

ligger tættere på universitetet. Jeg har tidligere været i Brasilien og taler flydende portugisisk, så sproget bliver ikke et problem. Men måske bliver det svært at komme tæt på folk og få venner; når jeg tidligere har været i Brasilien, bliver jeg kaldt ”danskeren” eller ”gringo” (lettere nedsættende for udlænding, red.), og det skaber en afstand.

Der er nogle udgifter forbundet med mit ophold; min lejlighed herhjemme, forsikring og vaccinationer. Desværre er der ikke rigtig nogen stipendier at søge – ud over hos dbio; så jeg kommer nok til at finansiere det meste selv.”

og Charlotte Holm Brodersen

Dep.Time

7:05

Arrivals

DET KLINISKE KULTURMØDE

Det er både udfordrende og inspirerende at være praktikplads for udvekslingsstuderende fra udlandet. To undervisere har mod på flere

Der skal afsættes en vis mængde ressourcer. Man skal føle sig frem med hensyn til det faglige niveau og være parat til at justere undervejs. Og så kan kommunikationen besværes af et mangelfuldt ordforråd og internationale fagudtryk, udsat for diverse eksotiske accenter. Men ellers er det både spændende og givende at tage imod udenlandske bioanalytikerstuderende i praktik.

Således sammenfattet lyder erfaringerne fra to undervisere på praktiksteder i Region Hovedstaden. Praktikopholdene, der har været formidlet af bioanalytikeruddannelsen på Professionshøjskolen Metropol, har været 6-8 uger, og på nær for de nordiske studerende har undervisningsproget været engelsk.

"En af de store udfordringer er at finde ud af, hvad de studerende kan. Selvom vi har fået tilsendt deres uddannelsesplaner på engelsk, skal man som regel lige bruge lidt tid på at finde deres faglige niveau," siger Marianne Rasmussen, nu afdelingsbioanalytiker, men tidligere bioanalytikerunderviser på patologiafdelingen på Rigshospitalet.

Marianne Rasmussen har taget imod studerende fra Sverige, Finland og Grækenland. Især de studerende fra Grækenland illustrerede forskelle i såvel læringsniveau som arbejdspladskultur.

"Den seneste, en kvinde, var lidt problematisk, bl.a. fordi hendes engelsk var meget dårligt. Og fordi hun tilsyneladende ikke mente, at hun også skulle være social, altså deltage i pauser sammen med de øvrige på laboratoriet. Det handlede måske om et anderledes hierarki i sygehusvæsenet i Grækenland. I alt fald virkede det ikke, som om der var den slags problemer med hende under den

del af hendes ophold, hun tilbragte som studerende på Metropol. Der blev hun også knyttet til en dansk studerende via den såkaldte buddyordning, som skolen har. Men med de to græske fyre, vi havde tidligere, gik det bedre. Dels talte den ene bedre engelsk, og dels var de ikke spor tilbageholdende. Det kan derfor være en god idé at tage af sted sammen, så man kan støtte hinanden," fortæller Marianne Rasmussen.

SMÅSNAK OG STORE ORD

På Klinisk Mikrobiologisk Afdeling på Hillerød Hospital har man for kort tid siden haft en tyrkisk universitetsstuderende i 6 ugers praktik. Her startede forløbet med en uge i øvelseslaboratoriet, inden den studerende kom med ud i "rutinen".

"Hun var bekendt med metoder og udstyr, men det ville have været godt at have vidst noget mere om hendes faglige baggrund på forhånd. Men hun kom rundt i alle sektioner under sit ophold. Når der var pres på, blev vi ganske vist nødt til at lade hende lave øvelser oppe i øvelseslaboratoriet; det koster altså nogle ressourcer at have en praktikant gående. Ikke mindst, når vedkommende ikke taler så godt engelsk. Jeg tror nu, at hun forstod os udmærket. Heldigvis kunne vi koble hende sammen med en af vores medarbejdere, der taler tyrkisk, så hun kunne få de ting forklaret, hun eventuelt ikke forstod. Det gjorde, at hun nok fik større udbytte af sit ophold," forklarer Lene Leer-

beck, der er underviser på afdelingen.

Der var dog lige forbigående en lille interkulturel misforståelse, da den tyrkiske praktikant ikke deltog i kaffe- eller frokostpauser. Var hun generet?

"Jeg havde ikke været opmærksom på, at ramadanen faldt tidligere i år. Men efter et par dage spurgte jeg hende direkte, om det var grunden til, at hun ikke holdt så mange pauser sammen med os andre. Det var det. Men hun sagde alligevel i sin afsluttende evaluering, at hun følte, at hun var blevet mødt med stor venlighed og engagement. Både af bioanalytikere og læger," siger Lene Leerbeck.

Både hun og Marianne Rasmussen har deltaget i et kursus i medicinsk engelsk, der er blevet afholdt af Professionshøjskolen Metropol. Kurset, der blev finan-

sieret via globaliseringsmidlerne, var et tilbud til især de kliniske undervisere på de afdelinger, der tager imod engelsktalende praktikanter.

"Det var et rigtig godt kursus, der var designet specielt til vores behov; altså med vægten lagt på at skulle undervise på engelsk. Og så var der dét med udtalelsen af fagud-

tryk; dem har vi jo læst massevis af gange i vores engelske lærebøger, men til gengæld kniber det for mange med at udtale dem korrekt. Her fik vi individuel træning. Og så lærte vi også noget om small talk; det er også vigtigt at kunne, når man skal tage imod fremmede," siger Lene Leerbeck. ■

"Heldigvis kunne vi koble hende til en af vores medarbejdere, der taler tyrkisk, så hun kunne få de ting forklaret, hun eventuelt ikke forstod", forklarer bioanalytikerunderviser Lene Leerbeck

Troponin I
CKMB
Myoglobin
βhCG
CRP
NT-proBNP
D-dimer
Troponin T*
hsCRP*
PT-INR*
APTT*

* Under udvikling

Laboratoriekvalitet til fingerspidserne POC

Det nye AQT90 FLEX immunoassay apparat

- Analyse af hjerte-, koagulations-, infektions- og graviditetsmarkører fra en enkelt prøve
- Overlegen analytisk præcision
- Måler på fuldblod eller plasma – ingen prøveforberedelse
- Automatiseret opblanding og måling
- Alle prøver bliver udført parallelt – op til tredive prøver i timen
- Ingen kontakt med blod eller affald
- Fuld dataudveksling

Simpler, faster, better

PAR AVION
INTERNATIONAL
PRIORITY AIRMAIL

BASILDON

Af bioanalytiker
Bonnie Svendsen //
Patologifdelingen
Bispebjerg Hospital

Laboratoriet på Basildon Hospital.

Julespas i laboratoriet.
Yderst til højre ses ar-
tiklens forfatter.

Lige siden vi fik at vide, at vi i 6. semester kunne komme i praktik i udlandet, har det været noget, jeg har ønsket mig. Da det i efteråret 2008 stod klart, at jeg også ville kunne få det til at løbe rundt rent økonomisk, var der ikke længere nogen betænkeligheder.

Efter en snak med skolens internationale koordinator faldt valget på England. Mit ønske var en mikrobiologisk afdeling, men de pladser var allerede optaget af engelske studerende, så jeg blev tilbudt en biokemisk i stedet.

Med en god portion sommerfugle i maven overlod jeg i august 2009 min lejlighed til to hollandske studerende og fløj til England. Vel ankommet til Basildon blev jeg indkvarteret på campus på hospitalet.

EN NOVICE ANKOMMER

Strejken i 2008 betød, at de to uger, jeg skulle have haft på Bispebjergs biokemiske afdeling desværre blev aflyst. Jeg var således en

komplet novice, da jeg dag trådte ind på den biokemiske afdeling på Basildon Hospital.

Afdelingen så forfærdelig gammel ud. Den portakabin, som havde været en midlertidig placering for afdelingen, husede nu på 15. år de laboratorier, hvor jeg de næste 5 måneder skulle have min gang.

Efter en rundvisning og en masse papirarbejde blev jeg præsenteret for det program, de havde tilrettelagt for mig. Når man som dansker er vant til, at en dagvagt typisk hedder 8-15.30, og at man i praktikken, har studiefri hver fredag, var det lidt af et chok at få et skema, der sagde 9-17.30 mandag til fredag! Jeg fik dog forhandlet mig til en studiedag hver 2.-3. uge, så ikke alle weekender skulle bruges på at læse.

I NÆRKONTAKT MED ERNIE OG BERT

De første 2½ uge blev tilbragt i "separation", hvor prøverne blev afleveret efter registrering. De blev centrifugeret, scannet og sendt videre til analyseapparaterne. Systemet virkede i starten enormt forvirrende, men folk forklarede gerne, og efter et par dage fik jeg overblik og blev mere sikker på, hvad jeg lavede.

Efter opholdet i "separation" gik turen videre til afdelingens ældste apparater, døbt Ernie og Bert. Hvis man har set Sesame Street, ved man, hvem der er tale om! I den første uge havde jeg en til at vise mig, hvordan

Bert skulle køres. Derefter fik jeg lov at klare ærterne selv. Helt alene var jeg jo så ikke, der var altid en anden person, som kørte Ernie, og der sad også altid en seniormedarbejder og validerede resultaterne af alle analyserne.

Jeg lærte den daglige vedligeholdelse og kvalitetssikring og deltog i den daglige drift.

Det tog lige lidt tid, inden jeg fik fornemmelsen af, hvilke reagenser der blev brugt meget af osv. Og det var nogle gange et puslespil, der skulle gå op. Af og til blev halvfulde reagenskit smidt væk, så man ikke var

Jeg lærer bedst, når jeg får lov at gøre tingene selv, og jeg fik i den grad lov til selv at styre apparaterne.

Bioanalytikerstuderende fortæller fra et uforglemmeligt fem måneders studieophold i Sydengland

nødt til at stoppe halvvejs gennem dagen for at sætte nye på. I de tilfælde blev der også skelet til prisen på reagenserne. Man kasserede ikke en til £750, hvis man kunne slippe af sted med en til £26.

Ernie og Bert var *meget* gamle og burde være pensioneret for længst. Men når der ikke er penge til nye apparater, og de gamle stadig virker, bliver der ikke lavet om på tingene. Man havde så taget nogle forholdsregler. Bioanalytikerne kørte kvalitetskontroller for de mest benyttede analyser for hver 50 patientprøver, for at sikre sig, at målingerne var til at stole på. Alligevel nåede jeg at se min del af Olympus reparatører komme og gå i de 5 måneder, jeg tilbragte på afdelingen.

MØDTE STOR TILLID

Midt i november var tiden kommet til at prøve kræfter med to nye apparater, Modular E170 og cobas e411 (ingen søde kælenavne til dem). Igen havde jeg en til at følge mig den første uges tid og blev så igen betroet at køre showet selv.

Jeg lærer bedst, når jeg får lov at gøre tingene selv, og jeg fik i den grad lov til selv at styre apparaterne. Det var en stor tillidserklæring fra afdelingen, som stode på, at jeg spurgte, hvis jeg var i tvivl om noget. Det var også på Modular, at jeg i januar kom til at lave forsøg i forbindelse med min 6.-semester-eksamen.

Indføringen var lidt nemmere i denne omgang, fordi både Modular og e411 er nyere maskiner, og vedligeholdelsen er meget mere simpel.

Det var lidt af en produktion, man skulle have til at køre. Man skulle holde øje med, at der var fremstillet kalibrator og kontrolmateriale, så det ikke skulle gøres, i det øjeblik man stod og skulle bruge det. Efter et par uger var jeg så "udlært", at jeg begyndte at kigge lidt nærmere på principperne bag de analyser, der blev kørt.

JULEN TRUET AF SNE

Tiden herovre er bare fløjet af sted. Lange arbejdsdage, studieaftener, hygge med kollegerne, weekender i London, og så var der pludselig gået en uge. Snart var det jul og tid til endnu en sviptur til Danmark.

Den sydlige del af England oplevede i december 2009 det voldsomste snefald i 30 år, og det prægede trafikken. Jeg besluttede derfor at tage til lufthavnen aftenen før mit tidlige morgenfly den 23. december. Den ene af to buslinjer derud blev imidlertid indstillet pga. glat føre, så jeg endte på en meget kold og meget øde busstation i 1½ time. Til lufthavnen nåede jeg dog og tilbragte natten sammen med masser af andre rejsende. En time inden check-in blev flyet til København var aflyst. Heldigvis lykkedes det mig at booke den sidste plads på et fly dagen efter, mens andre måtte gå for-gæves, og jeg oplevede på tætteste hold scener som dem, man ser i diverse lufthavnsprogrammer. Med 1½ døgn til afgang tog jeg retur til Basildon, fik noget mad, hvile og lidt medlidenhed fra mine kolleger.

Eftermiddagens fly kom af sted til tiden, og en meget glad mor mødte mig i lufthavnen. Klokken 20.30 kunne jeg endelig sætte mig til bords, nyde julemiddagen og glæde mig over, at jeg trods alt var nået hjem til jul. Det bliver én, jeg aldrig glemmer!

SKREV PROJEKT OM D-VITAMIN

Vel tilbage i England fejrede jeg nytåret med mine nye venner, inden eksamen i januar.

Jeg blev tilbudt at lave en række forsøg på modular-apparatet for at undersøge, om afdelingen selv kunne begynde at udføre D-vitamin-analyser i stedet for at sende dem ud af huset. Et interessant projekt med et tankevækkende resultat.

Nu er min tid her i Basildon snart slut, jeg har lært enormt meget om dagligdagen på en biokemisk afdeling. Der er meget rutinepræget arbejde, og de roterer ikke ret meget, men er samme sted i flere måneder. Det, synes jeg, var hårdt nok i den periode, jeg har været her. Jeg vil slet ikke tænke på, hvordan det må være år efter år. Dog var der også en vis tilfredsstillelse ved at få det til at køre dag efter dag, selvom det kunne være hårdt at stå ved den samme maskine hver dag i 6 uger.

HAR FÅET TIFOLD IGEN

Jeg har fået alt det ud af mit ophold, som jeg havde håbet på, og meget mere til. Jeg kommer hjem med en masse dejlige nye venner og uforglemmelige minder. Jeg fik endnu en gang bekræftet, at man kommer enormt langt med fleksibilitet og imødekommenhed. Det var måske nok hårdt med de lange arbejdsdage og færre studiedage, end jeg havde håbet, men jeg fik tifold igen og følte mig som en del af holdet.

Jeg vil varmt anbefale alle, der har muligheden, at de kaster sig ud i det og kommer af sted. Skolens internationale koordinator, Grete Schou, stod altid parat med hjælp og havde i hele forløbet styr på de papirer, der skulle udfyldes og sendes diverse steder hen.

Inden afrejsen var jeg lidt bekymret for økonomien herhjemme, men skolens internationale enhed hjalp mig med at finde to hollandske studerende, som kunne leje min lejlighed, mens jeg var væk. De var glade for at være her og efterlod min lejlighed, som de havde overtaget den, og vi havde en god kommunikation både før, under og efter deres ophold. ▣

Bonnies værelse på Campus.

Laboratoriet ligger i en portakabin. Oprindeligt tænkt som en midlertidig placering, men huser nu afdelingen på 15. år.

Lukket formalin system

Undgå påbud fra arbejdstilsynet, brug Hounisens lukkede formalinsystem til dine vævsprøver. Systemet leveres med 2 glasstørrelser på 9 og 25 ml. Kan bruges til stort set alle vævsprøver.

Ring og bestil demonstration eller prøver på 86 21 08 00

PENGE FRA BIOANALYTIKERNES UDDANNELSES- OG FORSKNINGSFOND

Bestyrelsen for Bioanalytikernes Uddannelses- og Forskningsfond har afsluttet behandlingen af ansøgningerne til fondens 2. ansøgerrunde i 2010. Fonden modtog i alt ti ansøgninger, hvoraf syv blev helt eller delvist imødekommet.

Følgende ansøgninger blev helt eller delvist imødekommet:

BIOANALYTIKERUNDERVISER DORTHE EJERSBO, Afdelingen for Klinisk Patologi, Odense Universitetshospital

ANSØGNING: Støtte til projekt om "Betydningen af urinvejssymptomer og prostata-specifikt antigen ved diagnostik af prostatacancer."

BEVILLING: 6.000,- kr.

BIOANALYTIKERSTUDERENDE CHRISTINA RINGØ, Metropol

ANSØGNING: Støtte til studieophold ved Adom medical Laboratories for Medical laboratory Technicians, North Bita Hospital, Ghana.

BEVILLING: 1.978,- kr.

BIOANALYTIKER KARIN STAHR, Klinisk Fysiologisk Afdeling, Rigshospitalet

ANSØGNING: Støtte til deltagelse i EANM kongressen i Wien med projektet "Nova StatSensor® Creatinin mælers betydning for antallet af Diagnostiske CT med IV-kontrast ved en klinisk PET/CT afdeling."

BEVILLING: 1.200,- kr.

BIOANALYTIKERSTUDERENDE DAVID SEKUNDA, Metropol

ANSØGNING: Støtte til studieophold Universidade Católica de Brasília.

BEVILLING: 2.710,- kr.

BIOANALYTIKER CAMILLA ANDERSEN, Klinisk Mikrobiologisk Afdeling, Århus Universitetshospital Skejby

ANSØGNING: Støtte til Basic Training Workshop on Bio-Numerics and Cell-compar II, Sint-Martens-Latem Belgien i forbindelse med projektet "Stafylokok-infektioner hos patienter med cystisk fibrose – fra udokumenterede begrænsninger til evidensbaserede forholdsregler."

BEVILLING: 13.000,- kr.

BIOANALYTIKER ANNETTE BARTELS, Patologigruppen, IVS, Det Biomedicinske Fakultet, KU

ANSØGNING: Støtte til materialer i forbindelse med projektet "Ekspression af TEMP-1 på protein-, mRNA- og gen-niveau i tumorer fra brystkræftpatienter med henholdsvis god og dårlig prognose."

BEVILLING: 6.000,- kr.

BIOANALYTIKER KAREN-LIS LYKKE RYGAARD, Klinisk Fysiologisk Afdeling, Herlev Hospital.

ANSØGNING: Støtte til deltagelse i EANM kongressen i Wien med projektet "Har 99mTc MIBI indflydelse på Calcium score?"

BEVILLING: 1.200,- kr.

HUSK: ansøgningsfrist til **1. ANSØGNINGSRUNDE 2011 ER DEN 1. MARTS.**

Ønsker du at søge støtte fra Bioanalytikernes Uddannelses- og Forskningsfond, kan særligt ansøgningsskema og retningslinier for tildelingen af støtte findes på www.dbio.dk/fonden

EN RIGTIG DÅRLIG IDE

Danske Bioanalytikere fraråder i et høringsvar, at Regeringen indfører brugerbetaling på kunstig befrugtning

Regeringen og Dansk Folkeparti vil gennemføre en lovændring, der medfører, at kunstig befrugtning ikke længere bliver en del af det vederlagsfrie offentlige sundhedstilbud. I et høringsvar til Indenrigs- og Sundhedsministeriet fraråder Danske Bioanalytikere og en række andre sundhedsorganisationer på det kraftigste at gennemføre lovforslaget.

Danske Bioanalytikeres formand **BERT ASBILD** udtaler:

"I Verdenssundhedsorganisationen WHO's definition af sygdom er infertilitet inkluderet. Lovændringen vil indføre brugerbetaling for sygdomsbehandling i det offentlige sygehussvæn, hvilket vil være et opgør med det grundlæggende princip om fri og lige adgang til behandling".

ET ØKONOMISK SELVMÅL

En hovedtanke fra høringsparterne er, at forslaget på længere sigt vil medføre et økonomisk tab for Danmark. Erfaringer fra udlandet viser, at indførelse af brugerbetaling medfører et fald på 30 procent i antallet af behandlinger og dermed i antallet af børn.

"Vi frygter, at loven vil medføre et fald på ca. 1000 børn født årligt. Staten vil således på sigt lide et tab på omkring 1,3 mia. kroner per år," skriver organisationerne.

Hvert år fødes der i Danmark omkring 6000 børn, som er undfanget ved fertilitetsbehandling. Som en offentlig investering betragtet, giver behandlingsudgifterne for at bringe et IVF barn til verden, den danske stat et positivt afkast på kr. 1.368.000 per barn i 50-årsalderen, lyder høringsparternes beregning.

TRUER PATIENTSIKKERHEDEN

Organisationerne bag høringsvaret peger også på, at direkte patientbetaling vil betyde et øget pres fra patienterne om "return of investment". Patienterne vil fx ønske at få flere befrugtede æg lagt op og kraftigere hormonstimulationer for at øge sandsynligheden for graviditet i den enkelte behandling. Her ved øges de risici, der kan være forbundet med behandlingen.

VIL SKADE FORSKNINGEN

Lovforslaget vil desuden vanskeliggøre den danske forskning i behandling for infertilitet, påpeger høringsparterne.

"Brugerbetaling vil gøre det sværere at få patienter til at deltage i forskningsprojekter, da de i forskningens natur i nogle tilfælde vil kunne risikere at få en behandling, som er dårligere end standardbehandlingen og dermed en mindsket graviditetschance", skriver organisationerne til Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Følgende organisationer er medunderskriver på høringsvaret:

- Danske Bioanalytikere
- Dansk Fertilitetsselskab
- Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologi
- Jordemoderforeningen
- Region Hovedstadens Sundhedsfaglige råd (SFR) for Gynækologi og Obstetrik (G&O)

Læs hele høringsvaret på <http://www.dbio.dk/nyheder/hoeringsvar-om-brugerbetaling-paa-kunstig-befrugtning>

Ugeskrift for Læger har bedt deres læsere om at indsende spørgsmål til sundhedsminister Bertel Haarder. Flere af spørgsmålene handlede om regeringens forslag om at indføre brugerbetaling for fertilitetsbehandling. Læs her ministerens svar på et spørgsmål fra Michael Aasted, overlæge på Fertilitetsklinikken Dronninglund, Aalborg Sygehus;

? Ca. ti procent (6.500 i 2009 heraf omkring 4.000 på offentlige klinikker) af en årgang fødes efter større eller mindre fertilitetsbehandling. Langt fra alle vil fortsætte som selvbetalere. Dermed mangler samfundet om 20 år ca. 3.000 personer på arbejdsmarkedet. Det kan løses ved øget indvandring. Hvordan forklarer du regeringens støtteparti dette?

BERTEL HAARDER: "Jeg har studeret de beregninger og orienterer mig om, at man i Tyskland fik en nedgang af børn, der kom til verden ved hjælp af kunstig befrugtning, da man indførte betaling. Så jeg kan ikke bestride, at der på kort sigt kan være en effekt på børnetallet. Men på bare lidt længere sigt tvivler jeg på, at ægteparers lyst til at få børn er afhængige af, om det koster 10.000 eller 30.000 kroner. Det tvivler jeg på. For hvis det er afgørende, skulle de slet ikke få børn, for det er jo pebernødder i forhold til, hvad det koster at have børn".

PÅ TUR MED BEAUTYBOKSEN

Af Anette Lahn Hansen // **journalist og bioanalytiker**
Lars Aarø // **fotos**

I RANDERS RYKKER MOBILTJENESTENS TO BILER UD FIRE DAGE HVER UGE. BIOANALYTIKERNE BESØGER PRIVATE HJEM, INSTITUTIONER, PLEJEHJEM OG BOSTEDER I EN SKØNSOM BLANDING, OG DET GIVER MANGE OG ANDERLEDES ARBEJDSOPLEVELSER

“Vi har aldrig fundet noget, der fungerer bedre end beautyboksen, selvom det måske ser lidt skørt ud,” siger Bente Hedegaard. Når de kører ud, har de ikke kittel på, men en T-shirt, en vest og en fleece med sygehusets logo på. De tager afsked og går i retning af hver deres bil.

Inden Bente Hedegaard (tv) og Lone Drejer gør klar til afgang, skal de have tilrettelagt ruten og have de rigtige prøvechartertekker med. Der er et til hver patient, pakket med glas og rekvisioner, og dem kommer de i en rød spand, der kan stå på forsædet. Der sætter de også beautyboksen. I den er der kanyler, staseslanger, swaps, plaster og ekstra glas. Simpelthen alt, hvad de kan få brug for.

Hvor arbejder du henne? For en del bioanalytikere er det ikke helt entydigt at svare på. De flytter sig rundt på landkortet enten som mobilbioanalytikere eller arbejder på laboratoriesatellitter på helt eller delvist nedlagte sygehuse.

Med fremtidens supersygehuse og lukninger af "gamle sygehuse" bliver den arbejdsform måske mere udbredt. Derfor har dbio besøgt mobiltjenesten på KBA på Regionshospitalet i Randers og satellit-laboratoriet på Grenaa Sygehus for at høre om anderledes arbejdsformer. Begge dele meget selvstændigt arbejde med stort personligt ansvar.

Efter syv minutters kørsel når Bente frem til den første patient på formiddagsrunden. Hun tager hans chartek op af spanden. Det er en ældre herre, som skal have taget blodprøver i soveværelset. Han lægger cigarettene fra sig og rækker hjemmenvant venstre arm frem. Bente har besøgt ham mange gange og ved, at han lige har mistet sin kone. De taler lidt om, hvor svært det er at blive alene. Med prøverne i hånden hopper Bente ind i bilen og kører videre til næste patient, som bor på et plejehjem. På sedlen har Bente noteret, at patienten skulle være i aktivitetscentret, men hun er kørt tilbage til sin lejlighed, så Bente går i rask tempo ned ad gangen og banker på.

Patienten sidder i sin kørestol, mens Bente giver hånd og fortæller, hvem hun er, og hvad hun skal.

”Må jeg sætte min kasse her?” spørger hun og peger på sofabordet. Patienten nikker.

Bente spritter hænderne og spørger om fulde navn og cpr-nummer og tager blodprøven, mens de småsnakker lidt om, at patienten aldrig har haft besøg af mobillab før.

”Det er godt nok lettere, end hvis jeg skulle have været ind på sygehuset med rullestol og det hele,” siger hun og smiler.

Bente spritter hænder igen, pakker sammen og drager videre på sin færd til formiddagens andre patienter. I dag er det bytur i Randers, i morgen skal hun på langfart.

Det mest besynderlige sted, Bente Hedegaard har taget en blodprøve, var i en ribsbusk.

”Det var ude på landet. Jeg skulle tage blodprøve på en gammel mand, og han var ikke i huset, da jeg kom, så jeg gik om i haven og kaldte. Pludselig lød der et svar nede fra ribsbusken, hvor han med meget møj og besvær havde bevæget sig ned med sit gangstativ. Og gå ind igen nu – det ville han ikke, så han insisterede på, at jeg tog blodprøven der, mens han sad på sit gangstativ.”

Bente Hedegaard er 57 år og har kørt som mobilbioanalytiker hver tredje uge, siden ordningen blev indført i Randers i 2001. Selv kalder hun det nu mobillaborant, fordi det er lettere at forstå for patienterne, når hun ringer og aftaler et tidspunkt med dem. Det gør hun dagen i forvejen, så folk ved, hvornår de skal være tilgængelige.

Der er i det hele taget meget logistik og planlægning forbundet med at tage blodprøver, EKG'er og S/B-status hjemme hos folk. For det første må ingen blodprøver være mere end to timer gamle, når mobilbioanalytikeren kommer tilbage på laboratoriet med dem. For det andet dækker mobillab et stort geografisk område fra Mariager i nord til Hadsten i syd. Fra Langå i vest og et godt stykke ud på Djursland.

I alt er de seks bioanalytikere, der kører i mobillab. En uge ad gangen.

”Vi skal have både en god tidsfornemmelse og stedsans og kende området,

selvom vi har en gps, når det kniber,” siger Bentes mobilkollega Lone Drejer.

”Vi skal også være gode til at køre bil. Sidste vinter var det ikke nogen fornøjelse at være mobil-bioanalytiker,” siger Bente.

”Derfor har jeg også takket ja til et glatførekursus, vi er blevet tilbudt,” siger Lone.

HVER UGE BESØGER MOBILBIOANALYTIKERNE 400-500 PATIENTER i Randers og opland. Dagsrytmen er først én tur efter fasteprøver fra kl. 7 til 9, så hjem og læsse af og fylde op til næste omgang. Måske skal der ringes til hjemmehjælpen, så der kan blive låst op hos nogle patienter, og så kører de igen ud i hver sin retning indtil ved middagstid. Er tilbage til frokost, og en af dem kører igen om eftermiddagen, mens den anden tilrettelægger næste dag.

Fredag laver de alt papirarbejdet med at trække Webreq ud for den kommende uge og sortere dem efter geografi, dato og rute.

EN PATIENT I ET SIDDEBADEKAR. DET ER LONES BUD på et mærkeligt sted at tage en blodprøve, fordi plejepersonalet ikke ville tage patienten op, og det var vigtigt at have svaret til næste dag.

”Jeg gjorde det selvfølgelig kun, fordi det var o.k. med patienten, men vi arbejder altså lidt mere på feltfod, end man gør på sygehuset,” siger Lone.

”Nogle gange kan vi ikke bare køre og komme igen,” lyder det fra Bente.

”Fordi det er et forlig. En fasteprøve. En INR. En medikamentbestemmelse eller prøver i forbindelse med kemo, eller ...,” forklarer de i munden på hinanden.

59-ÅRIGE LONE ER DEN ENESTE I MOBILKORPSET, SOM IKKE LAVER ANDET. Siden 2005 har hun haft 40 timer hver anden uge i mobiltjenesten.

”Jeg valgte faktisk at skifte til mobillab, fordi jeg syntes, at det var svært at være opdateret på alle de nye apparater, når jeg kun var på halv tid. Jeg har selvfølgelig givet slip på nogle faglige kompetencer, men på den anden side har jeg fået nye kompetencer, og jeg trives med mit arbejde. Som kørende står jeg med et ansvar for det hele, og det kan jeg godt lide. Der er ikke nogen at kalde på, hvis noget er svært, så man lærer at klare sig selv,” forklarer hun.

Nogle gange kan en patient være svær at stikke. Andre gange kan opgaven være at få demente eller psykisk syge patienter til at forstå, hvorfor hun kommer. Ofte skal hun også lige huske at lave en aftale med hjemmeplejen eller plejepersonalet om at blive lukket ind eller at få hjælp.

En gang om ugen er de to mobilbioanalytikere dog af sted sammen. Det er, når de er på Sødisebakke i Mariager, hvor beboerne er stærkt udviklingshæmmede.

”Det kan man ikke klare alene, for det kan kræve en rutineret hjælper til at holde en arm,” fortæller Lone.

DE TO BIOANALYTIKERE ER MEGET GLADE FOR AT KØRE I MOBILLAB, men også glade for, at det ikke er hver eneste dag.

”Det kan godt være hårdt med alle de indtryk, vi får,” forklarer Bente.

”Vi kommer i mange hjem med meget syge og ensomme patienter, og nogle gange bor folk sådan, at man skulle tro, det var løgn,” siger Lone, og Bente nikker.

”Det kan være så usselt og snavset, at man er helt rystet, men jeg tror ikke al-

tid, at de opfatter, hvor galt det står til omkring dem.”

Langt de fleste patienter er glade for at få besøg, og nogle byder sågar på en tår kaffe eller et stykke tørt marcipan fra ved juletid, fordi de gerne vil holde lidt på bioanalytikerne.

”Man lærer nu at takke pænt nej, for vi har faktisk ikke tid til at snakke bagefter, men vi småsnakker da med folk, mens vi stikker dem, og prøver at gøre blodprøven til en hyggelig visit,” siger Lone.

SOM MOBILBIOANALYTIKER KOMMER MAN OGSÅ UD TIL MANGE PSYKISK SYGE.

Alene. Og en sjælden gang imellem oplever de, at det vist ikke går at tage prøverne i dag.

”Heldigvis har vi efterhånden lært at læse folks signaler og bakke ud i tide og gå igen, men selvfølgelig lurer tanken en gang imellem om, at det kunne gå galt,” siger Bente.

”Nogle gange kan man altså godt føle sig lidt sårbar,” siger Lone.

Det er dog ikke den tanke ved arbejdet,

der fylder mest. Det er tanken om, at de yder en god service over for patienterne.

”Alternativet ville være, at de skulle bringes på sygehuset eller til egen læge med Falck, og nogle patienter er ganske enkelt ikke transporterbare,” konstaterer Bente.

”Vi er godt klar over, at mobilservicen er i spil, hver gang der skal spares, men vi tror på, at det er billigere og mere smidigt at få os ud til de tunge patienter end omvendt,” siger Lone. ▣

Buddet fra Randers henter prøverne fra Grenaa ved middagstid. Han skal også have prøverne med fra Anholtfærgeren med til Randers. Dem har den praktiserende læge på Anhold selv taget.

PÅ UDE- OG HJEMMEBANE I GRENAA

Af Anette Lahn Hansen // **journalist og bioanalytiker**
Lars Aarø // **fotos**

Laboratoriet i Grenaa har åbent kl. 8-14 hver dag, står der på indgangsskiltet. Laboratoriet er bemandet med én bioanalytiker, og inden hun åbner den

ambulante blodprøvetagning, går hun en runde på sengeafdelingen mellem kl. 7 og 8.

Imens hun passer sygehuset, suser mobilbioanalytikeren

rundt på landkortet, men hun kommer tilbage tre gange i løbet af dagen for at læsse prøver af og hjælpe kollegaen med at godkende prøver.

Normalt er der en fast bioanalytiker tilknyttet Grenaa. Derudover er der på skift en af fire faste bioanalytikere fra Randers. Normalt altså, men pga. sygdom og barsel er det Birgit Sørensen, der har tjansen i laboratoriet, og Marianne Jensen, der kører ude i øjeblikket. De er begge gamle Grenaa-piger, og det er de andre bioanalytikere, der arbejder på skift i Grenaa, også.

”Det er jo ret naturligt, at vi vælger at arbejde her. Vi er vant til huset og har også været vant til at arbejde alene i vagterne. Jeg er meget glad for at arbejde tre uger i Randers og her hver 4. uge. I Randers har vi et supergodt kollegialt samarbejde, som jeg sætter meget pris på. Her i Grenaa er det lidt hyggeligt, fordi jeg møder mange patienter, jeg kender fra min tid her, og så sparer jeg også to timers >

DANSKE BIOANALYTIKERE FORTSATTE TUREN TIL GRENAA SYGEHUS, SOM I DAG RUMMER EN ENKELT KOMBINERET KIRURGISK OG MEDICINSK AFDELING, EN RÆKKE AMBULATORIER, EN SKADESTUE, OG ET LABORATORIUM

Birgit Sørensen tager ca. 200 blodprøver om ugen i laboratoriet i Grenaa.

Patienterne har en tendens til at komme i stimer. Nogle dage er der stressende travlt, andre gange kigger Birgit Sørensen lidt langt efter kunderne.

transport hver dag i den uge,” forklarer Birgit.

ALLE FORDELENE TIL TRODS kunne Birgit ikke tænke sig at være i Grenaa fast.

”Det ville være for ensomt for mig. Jeg går jo alene her det meste af tiden, og man ved aldrig, om der kommer 20 eller 60 patienter på en dag. Snittet ligger på godt 40, men patienterne har en tendens til at komme i stimer, så nogle dage har jeg stressende travlt, og andre dage kigger jeg lidt langt efter kunderne,” fortæller hun.

Så prøver hun at holde sig beskæftiget med at gøre rent og vedligeholde maskinparken: en ABL'er, et PCx- glucoseapparat, en urinstix-aflæser og et sænkingsapparat.

For at være en del af det kollegiale fællesskab i Grenaa spiser hun normalt frokost med personalet fra skadestuen og blodbanken. De to bioanalytikere i blodbanken har hun også et praktisk samarbejde med.

”De kan hjælpe, hvis jeg skal tage prøver på et barn. Ellers sætter jeg en ære i at kunne klare alting selv. Det er faktisk en stor tilfredsstillelse, de dage, jeg har haft drøntravlt og har klaret det,” forklarer Birgit.

HER I MIDDAGSSTUNDEN ER DER RET STILLE, men til formiddag har Birgit og Marianne allerede pakket tre hele blodkasser med prøver.

”Faktisk skulle prøverne blive hentet nu,” siger Birgit og kigger på uret.

Det banker på døren og jo, det er budet fra Randers. Ud over prøverne fra Grenaa skal han også have prøverne fra Anholtfærge med til Randers. Dem har

den praktiserende læge på Anholt selv taget.

KORT EFTER KOMMER DER EN PATIENT FRA ØRE-NÆSE-HALS-LÆGEN, som skal have taget blodprøver. Det får han lynhurtigt uden ventetid, og det er han godt tilpas med.

”Det er dejligt, at vi stadig har et laboratorium her, så slipper jeg jo for at tage helt til Randers,” siger han.

Birgit tager ca. 200 blodprøver om ugen, men hvis der var et bookingsystem, så folk blev lidt mere jævnt fordelt, mener hun, at de godt kunne klare lidt flere her på laboratoriet.

”De praktiserende læger i Grenaa og lægerne her på sygehuset bruger os meget, men jeg ville ønske, at sygehuse i Århus og Randers huskede på at fortælle patienter her fra området, at vi eksisterer. Vi er her jo primært for at spare patienterne for unødigt besvær og transport,” understreger Birgit.

LIGE EFTER AT CENTRALSYGHEUSET I GRENAA VAR LUKKET, arbejdede Marianne meget i Grenaa, men valgte så at arbejde i Randers.

”Det var ikke noget for sådan en snakkemaskine som mig at være her fast, så jeg er her kun som ekstra indimellem, og det er jo skægt nok at prøve at køre mobil. Nu har jeg gjort det i tre uger,” siger hun og forklarer, at hun har ”et lille problem”.

”Jeg har ikke nogen stedsans, så jeg kan blive væk i en telefonboks, men efterhånden går det da nogenlunde med at tilrettelægge ruterne fornuftigt, og så har jeg jo min gps,” siger hun.

Marianne Jensen er færdig med sidste patient på formiddagsrunden. Når hun kommer inden for døren slynger, pipetterer og pakker hun prøver. Hun sorterer også rekvisitionerne og gør klar til at godkende prøverne næste morgen.

LANGT DET MESTE AF HENDES ARBEJDSSTID ER PÅ LANDEVEJEN, fordi afstandene er så store, og selvom hun har køletaske i bilen, skal prøverne slynges senest efter to timer.

Det betyder fx, at når hun skal til Ebeltoft i morgen, så skal hun dertil to gange, fordi der er så mange prøver, at hun ikke kan nå det på to timer.

Foreløbig har hun taget 15 prøver i dag og blandt dem ”en farlig masse” INR'er. Hun har også besøgt en hyggelig gammel dame på 97 år og har haft sin første ”genganger”.

”Jeg kan tydeligt se, at hvis vi ikke tog de ca. 60 blodprøver hjemme hos folk hver uge, så ville der være mange på Djursland, der ikke fik taget prøver. De har ikke ressourcerne til selv at komme ind på laboratoriet eller til deres læge. Jeg kørte faktisk og tænkte på, at hvis vi ikke tog alle de INR'er, så var der nok mange, der opgav at være i antikoagulationsbehandling. Så vores arbejde er altså vigtigt,” understreger hun. □

**Jeg kender mange,
der bliver boende,
fordi de har mødt
deres livs kærlighed**

ROSSARIN WANNATHEP, BIOANALYTIKER, 32 ÅR

► **gjob.dk**

**GRØNLAND – HER ER
TIDEN EN ANDEN**

Find dit næste job i Grønland
på **www.gjob.dk**

Her kan du også læse mere
om andres erfaringer med at
arbejde i Grønland.

Det Grønlandske Sundhedsvæsen

Ta' på ferie med BAUTA

Tør du rejse uden?

Med BAUTA's Rejseforsikring Verden inkl. afbestillingsforsikring kan du roligt bestille din ferierejse og tage sikkert af sted - **hele året rundt.**

Rejseforsikring Verden dækker bl.a.:

Før afrejse:

- **Refusion af rejsens pris** - hvis ferierejsen bliver aflyst på grund af f.eks. alvorlig akut sygdom.
- **Bilferie** - ved bilferie/individuel arrangeret rejse er forudbetalte, ikke refunderbare udgifter til transport og ophold i relation til rejsen dækket.
- **Erstatningsbil ved bilferie** - hvis din bil får en kaskoskade kort før, ferien begynder.

Under rejsen:

- **Erstatning for ødelagte feriedage** - med indtil 45.000 kr. pr. person.
- **Sygdom og hjemtransport** - i hele verden bliver erstattet med indtil 5 mio. kr. pr. person.
- **Dækning af selvrisko** - ved skade på lejet bil op til 20.000 kr.
- **Ved terroraktioner eller naturkatastrofer** - er udgifter i forbindelse med evakuering og krisehjælp dækket.

Nyt: dækning i Danmark

Rejseforsikring Verden dækker også afbestilling og ødelagte feriedage på ferierejser i Danmark, hvis din ferie strækker sig over minimum 3 overnatninger.

Hvem er dækket?

Rejseforsikring Verden dækker hele din husstand - året rundt. Forsikringen dækker alle private ferie- og studierejser i hele verden indtil 60 dage. Har du udeboende børn under 21 år, er de også omfattet af forsikringen, indtil de flytter sammen med kæresten eller får børn.

Mere information

Du kan få mere at vide om Rejseforsikring Verden på www.bauta.dk. Her kan du også bestille tilbud og se vilkårene. For at kunne bestille rejseforsikringen skal du have din indboforsikring hos os.

BAUTA FORSIKRING A/S

www.bauta.dk - Tlf.: 3315 1545

STOR TILFREDSHED MED FAGBLADET

92,4 procent af læserne er godt tilfredse med deres fagblad. Læsernes top tre er artikler om faget, løn og overenskomst og den teknologiske udvikling

Af Jytte Kristensen // redaktør

421 medlemmer af Danske Bioanalytikere har deltaget i en læserundersøgelse af fagbladet, og heraf har de 92,4 procent svaret, at de er helt eller overvejende enige i udsagnet "danske bioanalytikere er et godt blad".

Redaktionsudvalg og den daglige redaktion glæder sig over resultatet og vil nu arbejde videre med nogle af de forslag til forbedringer og oversete stofområder, som læserne peger på.

FAG, FAG OG MERE FAG

Det medlemmerne allerhelst vil læse om i deres fagblad er måske ikke så overraskende faget og fagets udvikling. Og her er der plads til forbedringer. 97,4 procent vurderer, at det er meget relevant (72,3%) eller relevant (25,1%), at fagbladet beskæftiger sig med faget og faglig udvikling. Til sammenligning mener 79,6 procent, at "danske bioanalytikere" dækker samme emner meget godt (13,8%) eller godt (56,1%) Tilfredsheden daler endnu mere, når det gælder medlemmernes eget specialområde.

Kun 39,6 procent mener, at fagbladet dækker deres behov for viden inden for egen faglige niche, mens det er 79,4 procent, som synes, at fagbla-

det "holder dem godt orienteret om udviklingen inden for faget" som helhed.

Når den overordnede tilfredshed alligevel ligger på 92,4 procent, kan det måske tolkes derhen, at læserne accepterer, at fagbladet ikke kan dække det utal af niches, som bioanalytikere er beskæftiget i.

MANGE KOMMENTARER

Rigtig mange har skrevet kommentarer, bl.a. om hvad de savner i bladet.

Flere nævner forskning - både artikler om bioanalytikeres arbejde med forskning og artikler om vejen til egen forskning. Et andet ønske er flere artikler fra provinsen, de mindre laboratorier og stof for den "almindelige" bioanalytiker. "Noget mere fra de små laboratorier - de ligger inde med mange gode ideer", skriver en respondent.

Uddannelse og karriere er også efterspurgt stof, ligesom der efterlyses mere for praksissektoren, lederne og ikke bioanalytiker-uddannede kolleger.

Og selvom det er et fagblad, behøver det vel ikke være tørt og kedeligt. "Lidt underholdning (bare lidt)," skriver en bioanalytiker!

Redaktionsudvalget og den daglige redaktion vil nu arbejde videre med læsernes forslag. Allerede i dette nummer af bladet, bringer vi en reportage fra provinsen, ligesom vi introducerer en ny tegneserie (se side 31), som forhåbentlig kan få smilet frem.

LÆSERNES TOP 15

Faget og faglig udvikling	72,3 %
Løn og overenskomst	65,9 %
Ny teknologi inden for faget	64,5 %
Artikler om arbejdsmiljø (fx stress, arbejdsskader)	49,9%
Uddannelse, karriere og job	46,4 %
Sundhedspolitik	41,1%
Ansættelsesforhold	39,5%
dbio aktiviteter og arrangementer	37,6%
Bioanalytikeres betydning for patienten	30,7%
Nyt fra Hovedbestyrelsen	34,1%
Debat/læserbreve	26,4%
Nye tendenser i udlandet	25,3%
Ledelse	19,5%
Portrætter af bioanalytikere	13,3%
Anmeldelser	9,1%

Info: Listen afspejler deltagerne prioritering af de gængse stofområder i fagbladet

Spørgsmålet lød: "Hvor relevant synes du, det er, at "danske bioanalytikere" beskæftiger sig med disse stofområder." Kun svaret "meget relevant" indgår i listen.

SÅDAN GJORDE VI

1000 medlemmer fik i august tilbuddet om at deltage i en spørgeskemaundersøgelse om deres syn på Danske Bioanalytikeres fagblad og hjemmeside. Medlemmerne blev tilfældigt udvalgt via dbios medlemssystem. Ud af de 1000 er der i alt 421, som har svaret. 345 har gennemført hele undersøgelsen, mens 76 har afgivet nogle svar. Til undersøgelsen anvendte vi systemet SurveyXact.

Deltagerne deltog i en konkurrence om fire gavekort. De fire vindere har fået besked.

Læs i næste nummer om medlemmernes syn på Danske Bioanalytikeres hjemmeside.

OK11

KONFLIKTHÅNDTERING OG -FINANSIERING

Selvom dbio ikke har noget ønske om, at overenskomstforhandlingerne skal ende i en konflikt, er det ikke desto mindre nødvendigt at forberede en eventuel konflikt-håndtering. Sekretariatet har derfor udsendt spørgeskemaer om konfliktudtaget til tillidsrepræsentanter på regionsområdet. På baggrund af de indkomne svar dannes et førstehåndsindtryk af potentielle fordelagtige konfliktsteder. Først i starten af 2011 vil en endelig godkendelse af konfliktområder ligge klar.

Ved en eventuel konflikt skal de berørte godtgøres med sædvanlig løn. Det vil sige, at dbio's konfliktunderstøttelse dækker lønnen, ligesom det var tilfældet ved konflikten i 2008. De konfliktudløsende krav drøftes nærmere i løbet af oktober, men vil først endeligt kunne afklares efter udvekslingen af krav med arbejdsgiver den 22. november 2010.

VIL HAVE MERE INDFLYDELSE PÅ UDDANNELSEN

HB vil sætte fokus på, hvordan bioanalytikerne får indflydelse på egen uddannelse via en stærkere organisering af den kliniske uddannelse i regionerne. Organiseringen er i dag meget forskellig fra region til region, og flere steder er den ikke blevet ændret i forbindelse med overgangen fra amter til regioner. Det har betydet, at de kliniske undervisere og uddannelseskoordinatorerne ikke altid bliver inddraget i de

overordnede beslutninger i alle regioner. Ligesom nye centrale uddannelsesstillinger i regionerne relateret til uddannelsesområdet ikke nødvendigvis besættes af bioanalytikerundervisere.

Flere HB-medlemmer var skeptiske over for at betegne uddannelseskoordinatorerne som "uddannelsesledere", hvis der reelt ikke er ledelse i stillingen.

Lotte Gaardbo pointerede vigtigheden i, at uddannelseskoordinatorerne har en funktion og en status, så andre faggrupper ikke overtager styringen og indflydelsen på bioanalytikernes uddannelse. "Fokus skal ikke være på titlen eller indplaceringen – som jo også kan være forskellig i regionerne – men vi skal have øje for indflydelsen på vores egen uddannelse", konkluderede dbios næstformand.

NY HB-REPRÆSENTANT I SLU

Bestyrelsesmedlem Martina Jürs har valgt at stoppe som HB-repræsentant i SLU (de studerendes landsudvalg i dbio). 59-årige Birgitte Scharff Madsen meldte sig til posten med kommentaren: "Det er næsten synd for de unge, men jeg vil rigtig gerne". Resten af HB mente dog, at det kan blive begyndelsen på et smukt venskab.

NEJ TIL FÆLLES-AMIR

Hovedbestyrelsen besluttede, at de ikke på nuværende tidspunkt vil arbejde for, at der etableres fælles AMiR på arbejdspladserne.

På baggrund af en diskussion i HB diskuterede Organisatorisk Udvalg i foråret 2010 behovet for en fælles-AMiR. Emnet var blevet relevant bl.a. som en konsekvens af den nye arbejdsmiljølov, der medfører flere specialiserede opgaver for arbejdsmiljørepræsentanterne. En fordel ved en fælles AMiR – ville være, at ar-

bejdsmiljørepræsentanter - ligesom tillidsrepræsentanterne med FTR - får en person, der kan tage sig af de overordnede problemstillinger og koordinere viden og erfaringer.

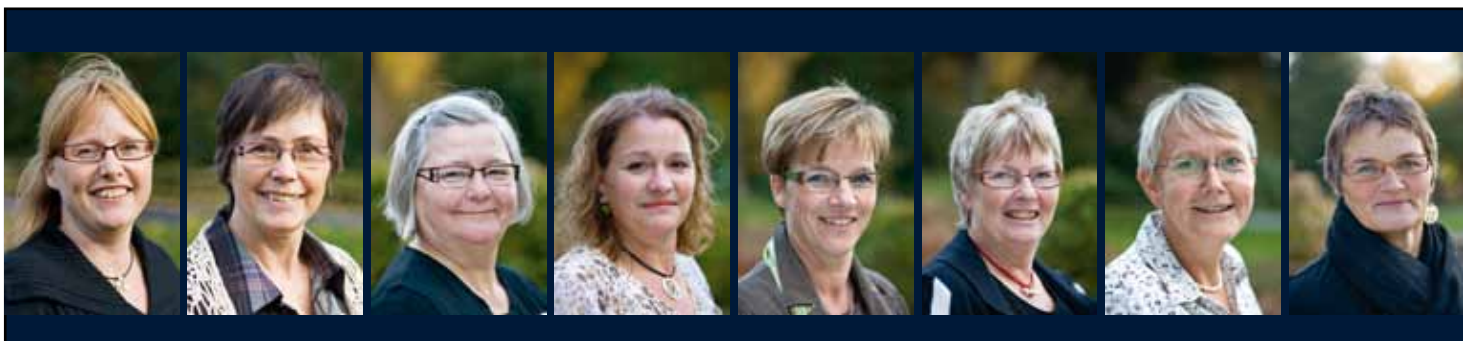
Forretningsudvalget mener imidlertid ikke, at fordelene ved at indføre Fælles-AMiR opvejer ulemperne; fælles AMiR vil fx ikke få plads i MED-systemet, idet de pladser allerede er besat af FTR, og det vil dermed devaluere effekten af en fælles-AMiR. dbios formand og næstformand mindede desuden om, at arbejdsmiljøområdet er lovbestemt, og ikke indeholder muligheden for at etablere Fælles-AMiR. Flere i Hovedbestyrelsen pegede også på, at behovet ikke er til stede. Og "hvis de sidder i Hoved-MED er de alligevel inviteret med til møderne", tilføjede Martina Jürs. HB konkluderede derfor, at hvis der skal rykkes på dette område, skal andre organisationer være med – f.eks. i Sundhedskartel-regi.

REVIDERET POLITIKPAPIR FOR ARBEJDSKADER

HB's arbejdsskadepolitik fra 2004 er blevet revideret. Arbejdsskadekonsulent Anette Garde Nielsen har i samarbejde med Organisatorisk Udvalg udarbejdet et revideret papir, som blev vel modtaget på mødet. "Et papir lige efter mit hoved," lød kommentaren fra regionsformand, Birgitte Scharff Madsen til den nye politik, som er forbilledligt kort og koncis.

Politikken er nu delt op i en overordnet strategi og en konkret beskrivelse af, hvilken hjælp og støtte medlemmerne kan regne med fra Danske Bioanalytikere, hvis de får en arbejdsskade.

Den overordnede strategi består af seks punkter (forkortet af red.). dbio skal:

- Arbejde for at forebygge fysiske og psykiske helbredsproblemer.
- Uddanne repræsentanter til arbejde med arbejdsskader
- Arbejde for at arbejdsskader anmeldes
- Arbejde for at flere sager anerkendes
- Udarbejde statistik
- Yde bistand til medlemmerne.

Retningslinierne beskriver bl.a., hvordan Danske Bioanalytikere skal rådgive, så medlemmerne kender ret og pligt, uddanne repræsentanterne til at støtte medlemmer med arbejdsskade og bistå med-

lemmet i sagsbehandlingen, så han eller hun opnår en korrekt afgørelse hos arbejdsskademyndighederne.

Læs mere om arbejdsskadepolitikken på www.dbio.dk under arbejdsskader.

FLOT RESULTAT AF BRUGERUNDERSØGELSEN

I august fik 1000 tilfældigt udvalgte medlemmer muligheden for at deltage i en spørgeskemaundersøgelse for fagbladet og hjemmesiden. HB fik forelagt resultatet

af undersøgelsen og var glade for udfaldet. Generelt er medlemmerne meget tilfredse med fagbladet, og de, der kender til hjemmesiden er også godt tilfredse. "Vi skal hele tiden være et skridt foran, så vi er klar, når medlemmerne efterspørger nye tiltag, lød det fra næstformand, Camilla Bjerre. På side 25 kan du læse mere om brugerundersøgelsen.

NY VINKEL PÅ EN HISTORISK SAG

Danske Bioanalytikere har foreslået en ny vinkel på ligelønsdagsordenen. Tjenestemandsgesundhedsloven i 1969 blev initieret for at tilgodese tjenestemandsgesundhedsgruppen, som haltede bagud lønmæssigt sammenlignet med de overenskomstansatte. Formand i dbio Bert Asbild mener, at der kan drages en direkte parallel til problematikken med lønretterslæb hos bioanalytikere og resten af Sundhedskartelletts grupper i dag. Han foreslår derfor en ny løn-indplaceringsreform, som kan rette op på den historiske skævvridning. I indlægget "Dengang da kvindeløn var lommepenge" forfægter Bert denne mening i dagbladet Information den 4. oktober, og han har desuden forelagt forslaget for Sundhedskartelletts forhandlingsudvalg.

NML-kongres og DEKS Brugermøde 2011

cobas® 8000 modular analyzer series
*Intelligent LabPower -
fordi udfordrende jobs kræver intelligente og effektive
løsninger, nu og i fremtiden*

Roche Diagnostics AS
Industrihøjen 59
2850 Nordre
Tlf. 39 39 99 64
www.roche.dk

COBAS and LIFE NEEDS ANSWERS
are trademarks of Roche.
© 2009 Roche

cobas®
Life needs answers

**Automatiseret workflow
med Sysmex hæmatologi**

Sysmex Danmark
Møsvråvej 23, 6051 Almind · Phone 70 20 45 01 · Fax 70 20 45 41
info@sysmex.de · www.sysmex.dk

NML-kongres

Roche og Sysmex er hovedsponsorer for
NML-kongressen og DEKS Brugermødet

**Kongressens faglige program er endnu ikke fast-
lagt, men vil løbende blive omtalt her i fagbladet
og lagt på www.nml2011.dk**

Der vil bl.a. være faglige sessioner om:

- Translational Molecular Medicine - fra forskning til anvendelse i klinikken
- Nye muligheder for diagnosticering inden for diabetes
- Blodprøvetagning på børn
- Kvalitetssikring af diagnostikken i primærsektoren
- Nye muligheder for cancerudredning
- Bioanalytikerens rolle i det samlede forskningsforløb - fra ide til implementering
- Bioanalytikeruddannelsen i et nordisk og internationalt perspektiv
- Laboratorieledelse.

2. announcement

NML-kongres og DEKS Brugermøde 2011

- for bioanalytikere, læger, kemikere, farmaceuter mv.

Tilmelding

Forhøjet deltagergebyr efter 1. april 2011

Abstrakts

Sidste frist for indsendelse af abstrakts til frie foredrag og poster er 1. marts 2011

Tilmelding og indsendelse via hjemmesiden
www.nml2011.dk

Tema: Laboratiemedicin – det forunderlige fag
Dato: 13. - 15. september 2011
Sted: København, CPH Conference, DGI - BYEN

dbio
Danske bioanalytikere
www.dbio.dk

DEKS
www.deks.dk

LSB
www.lsb-bio.dk

N M L
Copenhagen 2011
Nordisk Medicinsk Laboratorieggruppe

DEKS Brugermøde og NML-kongres er en nordisk kongres.
Afholdes i et samarbejde mellem DEKS, LSB og dbio.

Biohit PCR Kit LINE & eLINE
Pipetter

VIAFLO
channeling imagination.

FlipTube

Dandiag A/S | Mårkærvej 9
2630 Tåstrup | T: 4343 3057
www.dandiag.dk
dandiag@dandiag.dk

Sara Beck Jochumsen // konsulent i dbio
sbj@dbio.dk
tlf. 46 95 35 35, lokal 3517

Mange medlemmer og tillidsrepræsentanter ringer til dbio med spørgsmål om løn og arbejde. I hvert nummer af fagbladet bringer vi hyppigt stillede spørgsmål med svar fra konsulenterne på området.

SPØRGE-JØRGEN

JEG ER BLEVET ANSAT I ET VIKARIAT PÅ ET SYGEHUS, OG NU VIL MIN ARBEJDSGIVER FORLÆNGE VIKARIATET MED 3 MÅNEDER. ER DER NOGET JEG SKAL VÆRE OPMÆRKSOM PÅ?

En tidsbegrænset ansat har derfor samme ret som øvrige fastansatte til f.eks.:

- jubilæum/jubilæumsgratiale
- videreuddannelse
- barsel
- og i øvrigt alle andre personalegoder, en sammenlignelig fastansat måtte have.

Hvis det for en sammenlignelig fastansat gælder, at man skal have været ansat i en vis periode for at opnå ret til en given rettighed, gælder dette naturligvis også for den tidsbegrænset ansatte.

Du kan ikke fortsætte som tidsbegrænset ansat for evigt. Rammeaftalen tager dog ikke konkret stilling til det antal gange eller perioder, der kan ske forlængelse. Om en tidsbegrænset ansat kan forlænges, uden at der er tale om en omgåelse af rammeaftalen, beror på en konkret vurdering af bl.a.:

- om der er skabt en berettiget forventning hos dig om fast ansættelse
- om brugen af tidsbegrænsede ansættelser er velbegrundede (objektivt begrundede)
- antallet af forlængelser
- den samlede tidsmæssige udstrækning af tidsbegrænsede ansættelser
- om der vikarieres for en eller flere personer.

Af domspraksis kan det ses, at der afhængigt af de konkrete omstændigheder accepteres mellem 2 og 3 forlængelser, men der er også praksis for, at der ved den første forlængelse har været tale om en omgåelse.

Slutteligt bestemmer rammeaftalen, at en tidsbegrænset ansat skal have information om, hvilke ledige stillinger der kan søges i virksomheden. Det kan f.eks. være på intranettet.

Er du i tvivl, om dit vikariat er i strid med rammeaftalen, kan du kontakte Danske Bioanalytikere, Sara Beck Jochumsen på tlf. 46953517 ■

Du er som ansat på et sygehus omfattet af "Rammeaftale om tidsbegrænset ansættelse".

En af de vigtigste ting, du skal være opmærksom på, når du er tidsbegrænset ansat, er, at din ansættelse automatisk udløber til det tidspunkt, der er fastsat i kontrakten. Du har derfor som udgangspunkt ikke ret til et opsigelsesvarsel, som hvis du havde været fastansat.

Hvis du er blevet forlænget i strid med "Rammeaftale om tidsbegrænset ansættelse", betragtes du dog som fastansat med ret til det opsigelsesvarsel, der efter funktionærloven gælder for fastansatte.

Rammeaftalen indeholder endvidere et forbud mod at give tidsbegrænset ansatte ringere ansættelsesvilkår end sammenlignelige fastansatte, hvis de ringere ansættelsesvilkår udelukkende er begrundet i ansættelseskontraktens tidsbegrænsede varighed, og forskelsbehandlingen ikke er begrundet i objektive forhold.

HÆMATOLOGIUDVIKLINGSGRUPPEN SØGER NYE MEDLEMMER

"Hæmatologi er spændende og udfordrende, fordi der sjældent er et indlysende facit!" Citat fra udviklingsgruppen

Ønsker du et netværk af kolleger inden for dit fagområde? Er du interesseret i at være på forkant med udviklingen inden for hæmatologi? Er du parat til at blive brugt som sparringspartner og dele ud af din viden? Vil du være med til at udvikle kurser og temadage inden for hæmatologiområdet?

Så har vi brug for dig i Danske Bioanalytikeres hæmatologiudviklingsgruppe.

Udviklingsgrupperne udvikler kurser og temadage og er dermed grundstenen i dbio's efteruddannelses tilbud. dbio's efteruddannelse har til formål at sikre medlemmerne billige kursustilbud af høj kvalitet. Som medlem af en udviklingsgruppe har du mulighed for at udforme nye efteruddannelses tilbud, så de matcher fremtidens behov.

Gruppen mødes 3-4 gange om året. Mødeudgifter og transport dækkes af dbio, men din arbejdsgiver skal bevilge dig fri med løn i forbindelse med møderne.

Du kan læse mere om udviklingsgruppens arbejde: www.dbio.dk/faget/faglige/udviklingsgrupper. Eller ring til efteruddannelseskonsulent Else Marie Klærke på 46953512 for at få mere at vide.

Send en ansøgning til Else Marie Klærke, emk@dbio.dk
Frist den 1. december 2010

DE TRE STYRKER

Danske Bioanalytikere sætter fokus på de kliniske bioanalytikerunderserers styrker - og særligt tre styrker: som rollemodel, samarbejdspartner og ikke mindst faglig formidler.

Fagligheden er i højsædet hos den kliniske underviser. Hun brænder for sit fag og for arbejdet med de studerende. Samtidig fungerer hun som rollemodel for de studerende ved aktivt at deltage i netværksaktiviteter. Den kliniske underviser støtter de studerende ved at udvise nærhed og tilstedeværelse. Underviseren er også samarbejdspartner med laboratorieledelsen, de andre bioanalytikere på laboratoriet, skolerne og andre sundhedsfaglige grupper i forbindelse med tilrettelæggelsen og afviklingen af de studerendes kliniske uddannelsesforløb.

Læs mere om den kliniske undervisers tre styrker og download postkort og plakater på www.dbio.dk/undervisernet.

fitnessdk

FÅ 20 % RABAT HOS FITNESS.DK

Som medlem af Danske Bioanalytikere kan du træne til nedsat pris i Fitness dk. Er du over 26 år koster det 295 kr. pr. måned, og er du under 26 år koster det 230 kr. pr. måned. Det svarer til en rabat på 20%.

Gå ned i dit nærmeste fitness.dk center og medbring et girokort fra Danske Bioanalytikere eller andet, hvoraf det fremgår, at du er medlem af fagforeningen. Rabatordningen gælder fra 1. oktober 2010. Du skal være hurtig til at melde dig ind, hvis du vil være sikker på at kunne benytte rabatordningen.

Læs mere om fitness.dk på www.fitnessdk.dk og læs mere om ordningen på www.dbio.dk/medlemsfordele

dbio-HOVEDSTADEN

Rundvisning i den Kongelige Afstøbningssamling

Den Kongelige Afstøbningssamling består af gipsafstøbninger af statuer og relieffer fra alverdens samlinger, museer, templer, kirker og offentlige pladser. Her finder man afstøbninger af skulpturer fra oldtiden til renæssancen.

Man finder også den kristne billedverden fra middelalderens romanske og gotiske katedraler.

Tid: Onsdag den 24. november 2010 klokken 17.00 – 18.00

Sted: Vestindisk Pakhus, Toldbodgade 40, 1253 København K

Tilmelding: SENEST den 18.11. 2010 kl. 12.00

Tilmeldingen åbnes den 2.11. 2010 kl.12.00

Tilmelding kan kun ske på dbio-hovedstadens hjemmeside :

WWW.DBIO.DK/HOVEDSTADEN,

klik på: medlemsaktiviteter

klik på: - Rundvisning den Kongelige

Afstøbningssamling.

klik på: Tilmelding

Begrænset deltagerantal, der vælges efter "først til mølle"

Når din tilmelding er registreret på hjemmesiden, kan du deltage. Klik på "se deltagere"

ANNONCER

UNDERVISER

Bioanalytikeruddannelsen i Esbjerg søger en adjunkt fra 1. januar 2011.

Du er bioanalytiker med en kandidat/mastergrad eller anden relevant uddannelse. Du har lyst til at undervise i:

- Statistik
- Fysik (herunder radiofysik)
- Kemi
- Biokemi
- Metodevalidering og Medicinsk teknologivurdering

Du bliver del af et nystartet studie, som sagde goddag til de første studerende september 2009. Så du kommer til et sted, hvor du vil få stor indflydelse på studiet og får tæt kontakt med de studerende.

Ansøgningsfrist den 14. november kl. 12.

Læs hele opslaget på ucsyd.dk

UNIVERSITY COLLEGE
SYDDANMARK
UCSYD.DK

Roskilde Sygehus**Bioanalytiker til Patologiafdelingen**

Bioanalytiker med superbrugerfunktion inden for flowcytometriske analyser på histologisk og cytologisk materiale søges til Patologiafdelingen, Roskilde Sygehus. Stillingen er på 37 timer pr. uge og ønskes besat 01.01.11. **Ansøgningsfrist er den 12.11.10 kl. 12.** Læs mere på www.dbio.dk/job

SAXO**BØGER SKAL KØBES PÅ NETTET**

Som medlem af Danske Bioanalytikere er du garanteret minimum 10% på bøger, når du handler hos SAXO.com. Danmarks største internetboghandel – www.saxo.com For at opnå rabatten skal du benytte et link via dbio's hjemmeside www.dbio.dk/saxo

NY TEGNESERIE I FAGBLADET

"Du ved du er bioanalytiker, når" hedder en ny tegneserie i bladet, som har premiere i dette nummer. Teksterne er tyvstjålet fra facebook-siden af samme navn. På siden giver bioanalytikere selv deres bud på, hvad er helt særligt, karakteristisk, særpræget og måske *lidt* nørdet ved bioanalytikeren som en faglig species. Klik ind på facebook og gæt på, hvilket udsagn, vores tegner spidder med sin blækpen i næste måned.

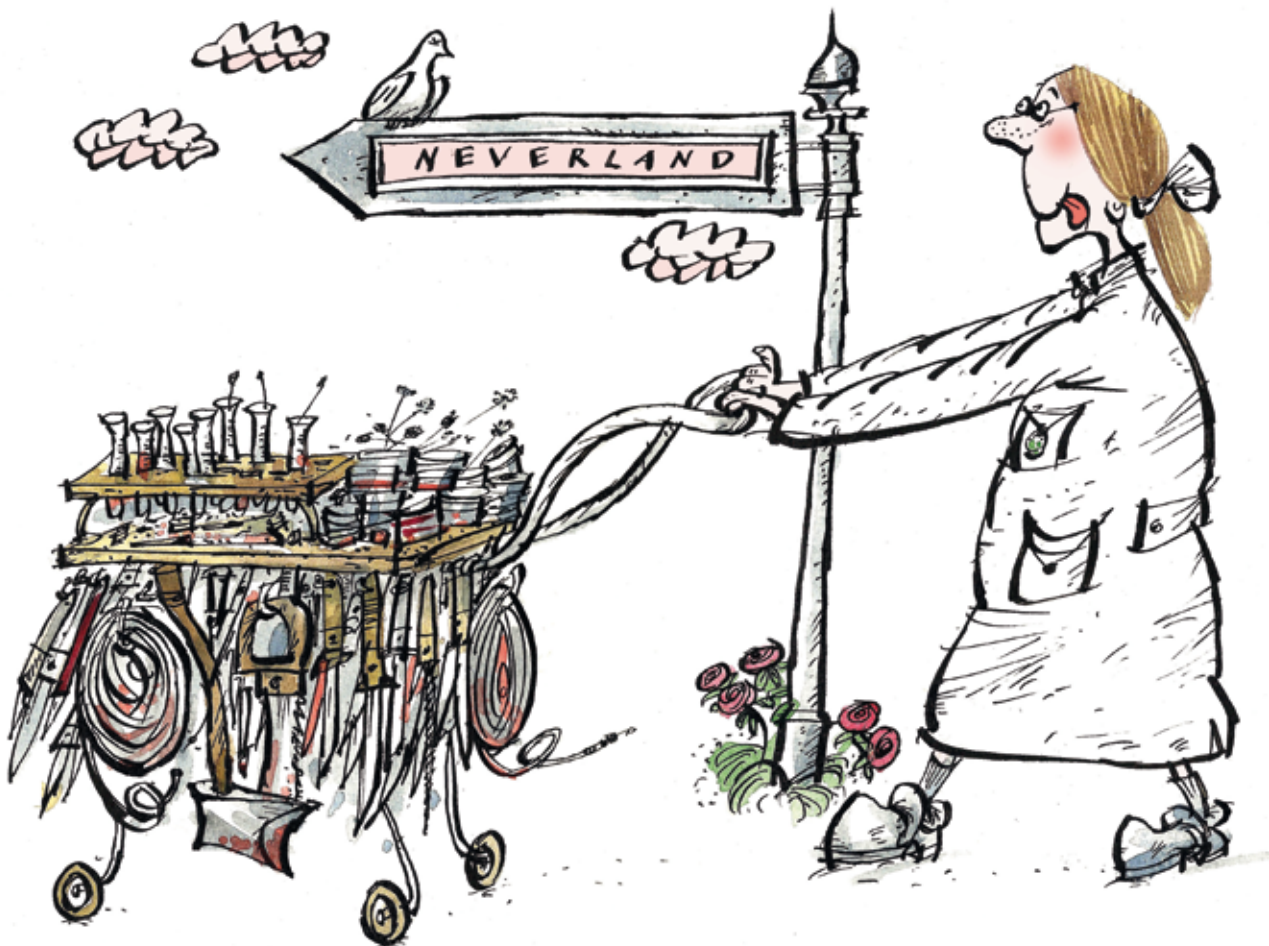
**Uddannelseschef for
Bioanalytikeruddannelsen
på University College
Lillebælt**

Vi søger en uddannelseschef, som skal være ansvarlig for drift og udvikling af bioanalytikeruddannelsen. Organisatorisk indgår bioanalytikeruddannelsen sammen med University College Lillebælts ergoterapeut-, fysioterapeut og radiografuddannelser i en enhed under ledelse af en studierektor.

Som uddannelseschef har du det faglige, pædagogiske og personalemæssige ansvar for uddannelsen og er ansvarlig for et uddelegeret budget med reference til studierektor.

Se hele stillingsopslaget på www.ucl.dk/job. Nærmere oplysninger kan fås hos studierektor Ulla Mulbjerg tlf. 2334 6982 eller hos uddannelseschef Lena Busch Nielsen tlf. 3052 8379.

Ansøgningsfrist: 18. november 2010 kl. 12.00

DU VED, DU ER BIOANALYTIKER ...

....når det første, du tænker, efter at have hørt om Michael Jacksons obduktion, er, at ham gad du godt at snitte i...

AL HENVENDELSE; DANSKE BIOANALYTIKERE, DBIO@DBIO.DK; T: 46 95 35 35

KITLER UDEN TITLER

I Ugeskrift for Læger vil faglige skribenter fremover kun fremstå med deres navn. Det sker i tværfaglighedens ånd og for ikke at trigge læsernes slumrende snobbe-gen. Men hov! – Burde det ikke være obligatorisk at varedeklare noget så vigtigt som videnskab?

”Overlægen” vil bare helst kaldes Mette. ”Professoren” foretrækker muligvis stadig at være kendt under sit specielle efternavn, men den akademiske fortjeneste skal man lede i CV’et for at se. Og på Ugeskrift for Læger vil fremtidige skribenter på de videnskabelige sider nu kun optræde med for- og efternavn.

”Democracy is coming to the U.S.A.,” crooner Leonard Cohen. Og nu altså også til den hidtil mest hierarkiske og prestigebevidste sektor i dansk samfundsliv.

I en leder i ugeskriftet i oktober argumenterer to lederskribenter for den nye egalitære titelpolitik og dens logik. Jo, pointerer de, flotte titler kan gøre læserne forudindtaget på den forventningsfulde måde, mens en mere beskedne stud.med.-ditto måske får dem til at springe artiklen helt over. Det bør være det skrevne ord, der tæller, mener de.

Desuden har mange titler, ud over de traditionelle latinske forkortelser, udartet sig i besynderlige retninger; udviklings-dit, screenings-dat og data-dut.

Jo, lederskribenterne ved skam godt – og det var også tidligere rationalet – at titler alt andet lige er en forbrugeroplysning; det er trods alt ikke ligegyldigt, om forfatteren kan formodes at have mange års klinisk eller forskningsmæssig erfaring at trække på. Eller om der er tale om enkeltstående laboratorieobservationer på baggrund af lutter tillærte teorier. Men da titler efter lederskribenternes efterretninger er ved at forsvinde ude på sygehusene, synes de, at det i tværfaglighedens ånd er indlysende også at forbi-gå dem i ubemærkethed på tryk.

Men holder den strategi til en nærmere eftertanke? Varedeklorationer er lovpligtige inden for næsten alt, vi smører på krop-

pen, putter på baby, i jorden og især i hovedet – så hvorfor skulle videnskab dog være undtaget? Faktisk ville det være herligt, hvis Ugeskriftet og andre *peer-reviewed* publikationer ville oplyse hele listen af faglige ingredienser i et forskningsresultat. Og hvad med at gøre det med de egentlige aktører først? Ikke som det er reglen på de fleste tunge fagtidsskrifter med professorens navn forrest.

Og – vigtigt! – er det ikke på tide at give kredit til det personale, læs bare bioanalytikere, der har bidraget med idéer og måske endda har udviklet og opsat nye laboratoriemetoder i forbindelse med forskningsprojekter? Altså anerkende hver faggruppe efter konkret fortjeneste.

Se, det ville give mening.